

bebizonyíthatólag a vezető világmárka. Minőségileg feltehetően megbízható és utánozhatatlan. Ügyeljen az "OLLA" névre.

XIII évfolyam • szám 85
1930. április 11
Péntek
5690 év Niszan 13

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Előfizetés és kiadóhivatal
Buda Béres L. P. (v. Brassó-új) 10
Telefon 6-77.

Híjell telefont (nyomán) 107.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ... 1100 kft
Félévre ... 600 "
Három hónapra ... 350 "
Egy hónapra ... 110 "

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem).
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
arbitra szerinti vételnek fel.

Ha te úgy szeret-
örök sugár. D'Ambro
ubay: Fonóban. Pug-
és Allegro. Lavotta:
hol mesze. Borkához
lok. Régi magyar da-
2: Déli harangszó az
ból. időjárásjelentés.
1. honvédegyalozozred
gyverseny. Friesay:
on földet — magyar
of Majláth: Parsangi
Litolff: Robespierre
kovszky: Anyegin —
sküvőre harangoznak
25: Hírek. 1: Pontos
jelentés. 2:30: Hírek.
Há: 1. Tanulmányfő.
Pontos időjelzés. idő-
tel: Bánk bán — ária.
akodalm — Kálmán
5: Gramofonhang-
lemezek). Wagner:
— nyitány. Donizetti
a — ária. Schumann
et: Elégia. Verdi:
Florillo-Randegger:
Traviata — borsal.
Humoresque. Címno
al. Adam: Variációk
felett. Saint-Saens:
ár Elemér dr. egye-
lőadása: „Képek a
antjából”. 6:35: Kom-
ar nótákat énekel.
gányzenekarának ki-
a. kir. Operaház elő-
ése és az előadás
asása. 7:30: A m. kir.
nak közvetítése Faust
: Ügetőverseny-ered-
10:30: Pontos idő-
ntés. hírek. Majd:
gányzenekarának
ngária nagyszálló-
gyesek. 21:15: Tane-
verseny. 23: Magyar
karának közv. Bu-
lok. 21: Filharmonia-
sajkovszky: 1812 —
ez: B-dur zongora-
geszmnisz-szvit.
1:30: Schubert ok-
ethoven-est. C-dur
zongorahangverseny
zene. Mozart. Haydn
harmonikus hang-
man: Olasz szimfonia.
k szimfonia. Utana

Megint robban egy Stere bomba?

A bukaresti nagy politikai kavardásban — mint most utólag kiderült — senkinek sem volt igaza. Nem volt igazza a miniszterelnöknek, aki az ellenzéki pergőtűztől úgy megijedt, hogy gyengédén, de határozottan kitése-kelte Sterét a nemzeti parasztpártból, nem volt igaza Sterének, aki úgy vomult ki a pártból, mint egy sértett oroszlan és pont akkor jutott eszébe ország-világra kürtölni, hogy a kormányt és a pártot milyen súlyos bűnök terhelik, mikor telreérhetetlenül tudtára adták, hogy nincs többé keresnivalója a pártban. És nem volt igazuk a beszarábiai képviselőknek, akik olyan határozatot hoztak, amely se nem hideg, se nem meleg.

Hogy miért nem volt igaza egyik félnek sem? Azt a következmények igazolják beszédesen. Mert a Stere-kérdés a hozzatartozó összes komplexumokkal együtt koránt sínesen lezárva. Az ellenzéki pártoknak kapóra jött, hogy az operabéli incidensnek konkluziójaképpen Cihosky hadügyminiszter lemondott. Sterének pedig mennie kellett a pártból. Most ugyan azt is megtehetnék, hogy elégedetten dörzsölgék a kezüket és mint akik jól végeztek dolgukat, nyugodtan üljenek babérjaikon. Ehelyett azonban vérszemet kapnak a kormány gyengeségétől és tovább folytatják a Stere-féle kampányt, még pedig olyan irányban, ami még igen kellemetlen lehet a kormánynak. A bukaresti liberális lapok — és ilyen napilap név-öt is jelenik meg mostanában a fővárosban — néhány nap óta nem akarják levenni napirendről a hadügyminiszteri tárcsa kérdését.

Kiváncsiak vagyunk, — írják nap-nap után — vajjon melyik tábornok fogja elvállalni a hadügyminiszteri tárcsát egy olyan kormányban, amelynek miniszterelnöke barátja a hazarülő Sterének, egyik tartományi igazgatója notórius dezertőr, másik tartományi igazgatója újságírókban sértette meg a hadsereget, két minisztere pedig az operabán Sterének tapsolt.

Természetes, hogy az ilyen cikkekre visszhangja nem mulik el hatástalanul. És a kormánynak mindenesetre súlyos nehézségeket támaszt a hadügyminiszteri tárcsa betöltése körül. Hiszen minden tábornokot meggondolkozgat egy ilyen természetű lapközlemény s főképen ezeknek az ügyes ellenzéki manővereknek tudható be, hogy még ma is Maniu tölti be ideiglenesen a hadügyminiszteri tárcsát. Persze, a szélső ellenzéki orgánumok Maniu személyét sem kímélik és mindent elkövetnek, hogy a hadsereget a miniszterelnök ellen hangolják. Egy kis apró hamisítás szolgál ennek a kampánynak alapjául. Maniu önkéntes volt az osztrák-magyar hadseregben. Egy évi önkéntes. Önkéntes, mint mindenki más, akinek érettségi vizsgája volt. A szélső liberális és averescánus orgánumok ezt az önkéntességét vetik Maniumak a szemére és a regáti közvélemény előtt, amely nincsen tisztában ennek az osztrák-magyar hadseregbeli terminus-technicusnak a jelentőségével, úgy magyarázzák Maniu önkéntesi jelzését, hogy önként állt be katonának az osztrák-magyar hadseregbe.

Ez az éremnek az egyik oldala, ami azt mutatja, hogy hiába áldozta fel a kormány Sterét, az ellenzéki kampányának a veszedelmét nem tudta elhárítani. Az érem másik oldala, hogy a kormány azzal sem nyert sokat, hogy félig-meddig sikerült leszerelnie a beszarábiai képviselők akcióját. Mert ezek a beszarábiai képviselők előbb-utóbb úgyis követni fogják Sterét, addig pedig, míg megmaradnak a pártban, mint füg-

getlen csoport, egyforma kellemetlenséget fognak okozni a kormánynak kívülről és belülről. Kívülről, mert az ellenzék rámutatott arra, hogy Stere csak látszólag vált ki a pártból, hiszen barátai továbbra is benmaradnak a par-

lamentben és a pártban, belülről pedig, mert az erősen megszervezett és fegyverezett beszarábiai csoport arra készül, hogy keresztülhazza a kormány egy-némely számítását.

Ebből látszik, hogy a Stere ügy még

nem ért véget. Még csak most kezdődik. És minden attól függ, lesz-e a kormánynak elég ereje ahhoz, hogy az új erővel megindult ellenzéki kampányt szembeálljon. Mert minden újabb gyengeség veszedelmes lehet.

A beszarábiai tartalékos tisztek az ostromállapot visszaállítását akarták követelni

Az ostromállapotot kérő javaslat a liberális presszió dacára is megbukott

Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Új Kelet tudósítójától.) A beszarábiai tartalékos tisztek tegnap tartották közgyűlésüket a Jockey-klub nagytermében. A közgyűlés összehívását a liberálisok erőszakolták ki, hogy a kormány ellen demonstrálhassanak. A gyűlés alatt a volt beszarábiai köztársaság hadseregének tisztjei hatoltak be a terembe

és követelték annak azonnali kiürítését azon a címen, hogy a terem ők foglalták le maguknak. Hatalmas botrány keletkezett, a két csoport több tagja összeverekedett. A köztársasági tisztek kénytelenek voltak végül visszavonulni.

A rend helyreállítása után az egyik liberális tartalékos tiszt határozati javaslatot olvasott fel, amelyben kéri az

ostromállapot visszaállítását és a halálbüntetés bevezetését Beszarábiában. Ezt a határozati javaslatot azonban a liberálisok minden pressziójára sem fogadták el a közgyűlés. Ezzel szemben memorandumot szerkesztettek, amelyben kéri a kormányt, hogy törvényes eszközökkel indítson harcot a kommunizmus ellen.

Május 2-kán ítélik a semmitőszék Angehelescu számvevőségi elnök fölött

A liberális lapok elkeseredetten védik Angehelescut

Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Új Kelet tudósítójától.) Ion Angehelescu, a legfőbb számvevőségi elnöke ellen az előzetes eljárás befejeződött. Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium különböző vádakot emelt Angehelescu ellen, aki felelős állásával össze nem egyeztethető magatartást tanúsított. A pénzügyminiszter többek között azzal vádolta meg a legfőbb számvevőségi elnököt, hogy a törvényi kategóriás intézkedései ellenére is tagságot vállalt több magánvállalat igazgatósági tanácsában. Kétes hírű vállalatok váltóit girálta és ezeket a váltókat megóvatolták, a legfőbb számvevőség nem nagy dicsőségére. Mindezeket felül pedig fíának havon-

ként különböző összegeket utalt ki anélkül, hogy az az intézet tényleges tisztviselője lett volna.

Miután a legfőbb számvevőségi elnöknek hatáskörébe a miniszterek működésének ellenőrzése és a kormányok pénzügykezelésének felülvizsgálása tartozik — a törvény a számvevőségi elnökre kivételes bírósági eljárást állapít meg. Az elnök felett kizárólag a legfőbb semmitőszék van hivatva ítélni és ez is csak abban az esetben lehetséges, ha a számvevőségi bírái az eljárás megindításához hozzájárulnak. Ez meg is történt és a pénzügyminisztérium tegnap már át is küldötte a legfőbb semmitőszékhez Angehelescu ur dosszióját, kérve, hogy

a számvevőség felállításáról szóló törvény 77. paragrafusában értelmében ítélik zenek felette. Oscar Niculescu a legfőbb semmitőszék elnöke átnevezte Angehelescu aktáit és úgy döntött, hogy a fegyelmi eljárást a legfőbb számvevőségi elnöke ellen le kell folytatni. A törvény értelmében Angehelescu felett a semmitőszék egyesített szkeioi fognak ítélni.

A per tárgyalását, amely elé hatalmas érdeklődéssel tekintenek politikai körökben, május 2-ára tűzték ki. A liberális lapok hatalmas cikkekből védik Angehelescut és azzal vádolják a kormányt, hogy bosszúból indította meg az eljárást ezen régi, kipróbált tisztviselővel szemben.

Véres harcok közepette megmozdultak a hindu páriák

Ghandi megbetegedett és egyelőre megszakította propagandáját

A nacionalista vezér a nők vezetésére bízta az angol szövetek elleni bojkott-mozgalmat

London, április 10. Ghandi a Young India c. lapban cikket ír az indiai nők, melyben arra szólítja fel őket, hogy álljanak a kocsma és az idegen szövetek elleni mozgalom élére. A jövőben Ghandi szerint ebben az akciókban a nőknek kell vezetőszerepet játszaniuk s a férfiaknak csak alárendelt működési körök lesz ezen a téren. A hindu nacionalista vezér meg van győződve arról, hogy a mozgalom női vezetése alatt nagy sikerekhez fog vezetni.

Jalalpurban Ghandi beszédet mondott önkéntesei előtt. Kijelentette, hogy már közeledik az időpont, amikor le kell tenniük áldozatkészségük tűzpróbáját.

Bombay-i jelentés szerint Ghandi megbetegedett s ezért gépkocsijáról ismét vissza kellett térnie Dandiba. Kör-

nyezetéből származó közlés szerint a nacionalista vezér félti mozgalmat a sikerelenségétől, ami különösen akkor fenyeget, ha az angolok nem tartóztatnak őt le.

Megmozdultak a páriák

London, április 10. A British United Press tudósítója is megerősíti a hírt, hogy Ghandi megbetegedett és propaganda útját egyelőre megszakította.

Bombayból jelentik a lapoknak, hogy a hindu kasztok harca a közelgő vallási ünnepek miatt kezd elfajulni. A páriák az ünnepi szertartásokon részt akarnak venni s ennek érdekében nagyarányú akciót indítottak, amely véres harcokhoz vezetett. Nasikban, Bombay tartomány vallási központjában, a legfőbb brahmin templom városában a pá-

riák körmenetet tartottak s ennek során megtámadták a templomokat védelmező őrségeket. Az őrségek ellentárolták s a véres összetűzések egész napot tartottak a templomok körül. A páriáknak egy templomot sem sikerült megszállniuk. A véres összetűzéseknél szét is súlyos sebesültük van.

London, április 10. Achemadabdból jelentik, hogy Ruikart, a vasutaszövetség elnökét két havi fogházra ítélték. Ghandi gépkocsin Dandiból Dimradba utazott, hogy a mozgalmat ott is beindítsa. Eltávozása előtt beszédet mondott, melyben híveit a kocsma és az idegen szövetek bojkottjára szólította fel. A rendőrség törvényellenes sőtérmelés miatt ma Salampurban eszközölt letartóztatásokat. 25 önkéntest vettek őrizetbe, közülük Ghandi fia is.

Snell munkaspárti képviselő különvéleménye a Shaw-bizottság jelentéséhez

Az arabok elnyomása ellenkezik az- zal az erkölcsi felfogással, amely a cionista mozgalom alapját képezi

Támogatni kell a zsidó vállalkozást

Alább közöljük Snell munkásképviseelő, a Shaw-bizottság tagja, különvéleményének befejező részét.

Azt az elvet, hogy a bevándorlást intéző hivatalok ne lépjenek túl Palesztina gazdasági kapacitását, minden felelős zsidó tényező akeptálja. Amennyiben ezt a Palesztina-kormány gondosan és alaposan alkalmazza, az araboknak nem lehet jogos kifogásuk és nem ágaskodhatnak olyan lakosságának bevándorlása ellen, amelynek munkássága új vállalatok kifejlődését jelenti, amely megjavítja a mezőgazdasági és ipari életet, amely fokozza a kormányzati jövedelmeket és emeli a lakosság életnivóját. Nem tudok hozzájárulni ahhoz a kritikához, amelyet a jelentés a bevándorlók kiválasztásának módszeréhez fűz. A kiválasztásnak valamely formáját gyakorolni kell, de a kormány nincs abban a helyzetben, hogy ezt ő maga vállalja. A felelőség tehát a kiválasztásért a cionista exekutívét terheli.

Hozzájárulok a jelentésben kifejezett véleményhez, hogy a bevándorlók kvalifikáltak legyenek mesterségükben, hogy korrektek jellemek legyenek, jó munkások, vagy jó polgárok. A politikai, vagy gazdaságpolitikai beállítottságuknak nem szabad szerepet adni a bevándorlók kiválasztásánál.

Nem zavarják el földjeikről az arabokat

— En is felmentem a zsidó hatóságokat a földök megszerzése körüli hibák alól. Felelősségteljes állásban levő zsidó vezetők egybehangzón állítják, hogy soha nem akarták megkárosítani zsidó érdekeket az arab bérlokkot. Dr. Rupin mondotta nekünk, hogy a cionisták „nem kívánják elzavarni az arabokat az ő földjeikről és pedig nemcsak azért, mert a mi lelkiismeretünk is ellenkezik ilyesmivel, hanem mert nem akarjuk, hogy a gyűlölet olyan mértékével álljunk szemben, amely lehetetlenné teszi számunkra az arabokkal való együttműködést”. Jabotinszki ur pedig ezeket mondotta: „Nincs egyetlen cionista, aki általában is arra gondolna, hogy Palesztina arab parasztjait földjeiről elzavarja”. Végül szeretném idézni a Zsidó Munkások Szövetsége által beterjesztett memorandumnak a következő szakaszát: „A zsidó munkásmozgalom az arab népet Palesztina integrális elemének tekint. A zsidó munkásmozgalom nem gondol arra, hogy ezt a népet kiszorítsa, vagy hogy a zsidó telepések akár az arabok rovására rendezkedjenek be. Ez nemcsak politikai és gazdasági szempontból teljes lehetetlenség, hanem ellenkezik azzal az erkölcsi felfogással, amely alapját képezi a cionista mozgalomnak. A zsidó bevándorlók, akik ebbe az országba jönnek, hogy munkájuk gyümölcséből éljenek, az arab dolgozó embert polgártársuknak és munkatársuknak tekintik, akiknek vele egyforma kívánságai vannak és akiknek jövője azonos az ő jövőjével. A cionizmus megvalósulása egy új gazdasági élet megteremtését jelenti és az arab gazdaságot nem pótolni kívánja, hanem kiegészíteni”.

Még több földet!

— Ugy vélem, hogy a zsidó munkások emlékiratát Palesztina minden zsidó szervezete és az egész világ cionista mozgalma helyesli. Feltehető tehát, hogy a zsidók elismerik az araboknak azt a jogát, hogy életfenntartásukhoz szükséges földeket birtokoljanak. A me-

morandum másrészt kijelenti, hogy ez összeegyeztethető azzal a követeléssel, hogy még több termőföld álljon a zsidó letelepedés rendelkezésére. Az emlékirat hangsúlyozza, hogy a letelepedés tisztára a produktivitás kérdése és a mostani becslek, amelyek a jelenlegi kultiválási módszerekkel alapulnak, egyáltalán nem tekinthetők végérvényeseknek. A zsidó követelések azon a feltevésen alapulnak, hogy abban az esetben, ha intenzívebben kultiválnak a ma még parlagon fekvő területeket, elegendő föld jutna hosszú évekre mindkét faj számára. Sürgősen követelik, hogy ebben az irányban minden lehető követésnek el az arra hivatottak.

Támogatni a zsidó vállalkozást!

— Jól átgondolt véleményem, hogy Palesztina fejlődése és jóléte legalább is a következő évekre a mezőgazdasági eredményes fejlődésétől és a mezőgazdasági módszerek megjavításától függ. Hogy ezt elérhessük, erre nem látok más utat, mint a zsidó vállalkozások támogatását. Meg vagyok győződve annak szükségességéről, hogy a zsidó kolonisták számára a rendelkezésre álló földekből adni kell.

Tiszteljük az arab vezetőknek az önkormányzatra irányuló kívánságait. Olyan tényező ez, amivel számolni kell. De nem hiszem, hogy a zavargások kitöréséhez hozzájárult volna az a körülmény, hogy az arabok nem rendelkeznek egy őket kielégítő önkormányzat fölött. Véleményem szerint a politikai koncessziók irányvonalán nem lehet elvárni a két nép haladását, hanem inkább a szociális és gazdasági újjáépítés és a közbiztonság révén.

Valószínű, hogy a vezetők alkalmatlannak mutatkoztak arra, hogy a két nép közötti jóviszonyt megteremtsek. A zsidók minden energiájukat abban merítették ki, hogy felépítsék az új nemzetet és kialakítsák a zsidó nép új szellemiségét. Az ő népek különböző országokból verődött össze, úgy hogy különböző tapasztalataikat és baliféltelket egységbe kellett formálni. Feladatuk tüntek ki tovább, hogy ősi és szerett nyelvüket újjáélessék és népszerűsítsék. Vállalták végül megteremtési a szociális, gazdasági és adminisztrációs alapokat. Ilyen körülmények között — véleményem szerint — néhány balsiker ellenére is, a palesztinai zsidók teljesítmenye Palesztinában olyan jelentős volt az utolsó évtizedben, amilyen a mi korunkban még nem is történt. Azt hiszem tehát, hogy a faji differenciák és az utóbbi évek tragikus eseményeinek ellenére, mindkét részen elég jókarat mutatkozik egy olyan platformra, amelyre mind a két faj együttessen építhet.

Az új és a régi zsidó

Bizonyos kritikát gyakoroltak az újonnan bevándorolt zsidók felett, amennyiben szembeállították a háboru előtti íjedt és szerény zsidóval. Ez a kritika igazságtalan. A felkésedésekre ráfogták, hogy nem egyéb jól átgondolt provokációnál. Elismerem, hogy az arabok zsidóellenes gyűlölete alapvető oka volt az augusztusi zavargások kitörésének, de úgy vélem, hogy ez az érzés inkább a propaganda és lázító hadjárat eredménye, semmint bármilyen gazdasági probléma következménye.

Ahol a politikai atmoszféra gyorsan változik

Teljes mértékben elismerem, hogy

őfelsége kormányának meg kellene gondolnia, kívánatos-e a lehető legrövidebb idő alatt világosan körülhatárolnia politikáját, amelyet követni kíván. Ebben a nyilatkozatban világosan kell körvonaloznia tovább, hogy a kormányának szándéka ennek a politikának minden rendelkezésére álló eszközzel érvényt szerezni. Bátorodom javasolni, hogy ez

Öt napi fogságra ítélték egy nagyváradi kapitányt,

aki a gyakorlótéren gondatlanságból agyonlőtt egy ujjoncot

Cluj-Kolozsvár, április 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma hozott ítéletet a kolozsvári hadbírósg **Frumosan** Constantin, a nagyváradi helyőrség századosának büntügyében, akit gondatlanságból elkövetett emberölés vétségével vádoltak.

Frumoscan százados a nagyváradi lövőtéren az ujjoncok gyakorlatait vezette. A lövőgyakorlatok befejezése után a kapitány maga is a céltábla elé állott. Revolvere azonban nem sült el. Így történt meg az, hogy amikor a ka-

a nyilatkozat különösen hangsúlyozza őfelsége kormányának nemzetközileg vállalati felelősségét ama kötelezettségek teljesítésére, amelyet a palesztinai mandátum átvételével vállalt. Ezenkívül nagy jelentősége van annak is, hogy őfelsége kormányának szándékát adják tudtára Palesztina minden felnőtt polgárának röpiratoknak a falvakban való kiosztásával és héber és arab nyelvű plakátokon.

Kétségtelen, hogy a két nép közötti viszony feszült, de Palesztina olyan ország, ahol a politikai atmoszféra gyorsan változik. Azonban, ha a dolgokat gondolat és jóindulattal kezelik, a két faj együttműködése révén az ország felvirágozása biztosítva van. Ebben a pillanatban legnagyobb veszedelem az, hogy az arab elkeseredés tartóssá válhat. A zsidó közélet vezetői tehát jól tennék, ha mindent elkövetnének abban az irányban, hogy eltüntetnek a félreértéseket.

pitány oldalt fordulva felnyitotta a revolver zárját, hogy megnézzé mért nem működik a fegyver, a revolver hirtelen elsült és a közelben levő **Jercanu** Nicolae káplár szívébe furódott, aki néhány óras szenvedés után belehalt sérüléseibe. A hadbírósg tárgyalásán számos tanút hallgattak ki. A hadbírósg gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében büntösnek találta **Frumoscan** kapitányt és ezért öt napi fogságra, valamint ötszáz lej pénzbüntetésre ítélté.

Zsidó származásának vallja magát Abesszinia császára

London, április 10. A világsajtó erősen foglalkozik az abessziniai eseményekkel. Mint az „Uj Kelet” megírta, Tafari, az abessziniai császár, ura a helyzetnek és a felkelőket ugyszólván teljesen elintézte.

Nem minden érdekesség nélkül való, hogy Abesszinia császára büszkén vallja magát a zsidó királyok ivadékának és minden alkalommal kihangsúlyozza az abessziniai népek rokonságát a zsidókkal szemben. Abesszinia meghalt császárnőjének, Zaudituának (Judit) családját visszavezették Salamon király és Sába királynőig. Ras Tafari az újonnan kikiáltott császár, nem egy alkalommal vallotta, hogy zsidó származású és hogy neve három héber szóból áll: Ras (fej), Taf (gyermek), Ari (országn). Mint trónörökös 1924-ben Ras Tafari ellátogatott Palesztinába. Jeruzsálembe érkezve, levelet intézett a palesztinai főrabbinátnak és ebben rámutat-

tott a zsidók és abessziniaiak fajrokonására, egyben hangsúlyozva népének Palesztina zsidói iránt érzett szimpátiáját. Rámutatott arra, hogy az abessziniaiak ma is hiszik, hogy a dinasztia Sába királynőtől és Salamon királytól származik. A levélben kijelentette Abesszinia császára, hogy az Abessziniaiban élő fekete zsidóknak, a falasáknak mindenkor barátja, támogatója és védnöke kíván lenni. Amikor 1929. szeptemberében a palesztinai zavargások a Népszövetség elé kerültek, Abesszinia képviselője, Lidy Andergue kijelentette, hogy a zsidó népet rokon népek tekinti és fájdalommal adott kifejezést az elesettek és a sérültek felett.

Ras Tafari császár nemcsak szavakkal hangsúlyozta, hogy barátja a zsidóknak, hanem azzal is, hogy a palesztinai „Pro Falasa Alapnak” nagyobb összeget juttatott.

Paximade bukaresti rendőrkesztor véresre vert a rendőrségen egy soffört

Ujabb rendőrségi botrány tartja izgalomban Bukarest lakosságát

Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Dimineata” jelentése szerint a bukaresti rendőrségen újabb botrány történt, amelyet különösen súlyossá tesz az a körülmény, hogy nemcsak a rendőrség egyik vezető tisztje, hanem a belügyminisztérium egyik tisztviselője is bele van keverve. A lap a következőket írja:

Szombat éjjel a Szenátus-téren egy bukaresti vendéglovas felesége férjére várakozott a tulajdonukat képező étterem előtt. Az asszonyt négy fiatalember szolgáltotta meg és miután az nem volt hajlandó ismerkedni velük, durva szavakkal illették. Az asszony kétségbeesetten kiáltott segítségért, mire férje és egy arra haladó detektiv a négy fiatalember közül három lefogtak és autóra a kerületi rendőrkapitányságra vitték őket. Georgiu komisszár megkezdte a fiatalemberek kihallgatását. Időközben a kapitányságra érkezett Paximade kesztor és Tazlananu belügyminisztériumi kabinetfőnök. A kesztor állítólag össze-vissza verte a soffört,

aki a három agresszív fiatalembert autóján a rendőrségre hozta és hasonlóképpen járt el a letartóztatást foganatosító Constantinescu detektivvel szemben is.

A „Dimineata” felhívja a belügyminisztériumot, hogy a közvélemény megnyugtatósa érdekében haladéktalanul ismertesse a skandalum pontos történetét és amennyiben az adatok megfelelőek a valóságnak, a legdrasztikusabb intézkedéseket foganatosítsa a bűnösökkel szemben.

Az ügyet egyébként Raduceanu szociáldemokrata képviselő a kamara elé hozta, a belügyminiszter azonban még nem válaszolt a képviselő interpellációjára.

— „A fasiszta Olaszország” címen tartja folyó hó 11-én, pénteken este Halász József publicista ismeretterjesztő előadását a Magánalkalmazottak Szakszervezetében, Str. Cogălniceanu (volt Farkas-utca) 7. szám alatt. Az előadást vita követti.

Málnási Mária-forrás

Természetes alkalikus sógyógyvíz. A legjobb nyálkaoldó gyógyszer.

Gyomorégést azonnal megszüntet. Mindenképp kapható!

Kutkezelőség: **Brassó**. — Főlerakat: **Bognár & Szántó Rt.**
Cluj Kolozsvár. — Telefonszám: 72

! „TSUVÁTÉNU” !

Ha én nem megamért, ki érettem,
s ha nem most, hát mikor?
Váltson meg egy dunam földet Erec Jiszráélben!

! „A mi válaszunk” !

Radulescu kijelentése
rendő

Bucuresti-Bukarest ma délután get az képezte, első vezetése alatt getlenek az ülésetlenül a szociálmellett foglalat képviselők irónkísérték az ülésgetlenek költözészesan megjegye meg nem érkezemény volt a neben Stere kilépet hogy a kamara jelentős részét ulye foglalta le. érnem akaró meg még pedig mébe vette a bukedő igazgatóját is neki. Ebből a rekedett, amelye lecsillapítani, de rok erélyes közl az lelérsről áll mol be:

Napirend előtt lupista képviselő nek vezérének, I Codreanu kamara előző üléséin foglalkozik és mintha Beszará egyéni érdeme valószínű az smazta az egyesítőciót. Ezt a nyilat Buzdugan — én Halippával és Irábia egyesülése annak a nyolcszszönhető, akik eken a román ne sulásáért. Besz előkészítésében it vett. Ő volt az, a litott fel a besz Matá Stere-pá hamisítsa meg a ur. A jasi diákte, aki annakidej tora volt.

Buzdugan: Bes országgrész derék mán hadsereg v szönhető.

Ezután Dem. I polgármestere e rámutatott arra, gyalásokra megivasuti utazásána nem nyert elint gáltatás munkáj ben gátolja a CF intézkedése. Kéri tériumot, hogy ivasutak vezériga vasuti szabadjegg Ilie Lazar pana bukaresti cég m nem fizeti tisztv Ezután áttérné lyen Radulescu a Miloiu-ügyben cíója szerepel. Rá ra a vadakra, az szociáldemokrata lette. Kijelenti, lanság volt Rad kifejezéseket has ben, mint szocial Örült zaj kelet raták követelik nöktől, hogy ut cut. Ionitescu fel vonja vissza R használt sértő k

Dr. Radulescu visszavonom, de azt, amit mondta Radulescu dr. Kijelentést tes megérdemelte, a őrségen kapott, n dett. A szocialistmát csapnak és beszarabiai képv nekik. Leanea a — Ugy látszik egy kicsi verés! Radulescu ezut ceanu vádjá ellen verette volna a sz lejes számlát pre

Radulescu képviselő
kijelentette a kamarában, hogy

Saul Solomon megérdemelte Milozi rendőrigazgatótól a verést

Óriási felháborodás fogadta a kormánypárti képviselő interpellációját

Buzdugan lupista képviselő
éles támadása Stere ellen

Bucaresti-Bukarest, április 10. A kamara ma délutáni ülésének érdekességét az képezte, hogy a Leanca képviselő vezetése alatt álló beszarábiai függetlenek az ülésterem baloldalán, közvetlenül a szociáldemokrata képviselők mellett foglaltak helyet. A többségi képviselők irónikus megjegyzésekkel kísérték az ülés megkezdése előtt a függetlenek költözését és egyikük maliciózan megjegyezte, hogy április 21-ike még nem érkezett el. Hogy milyen esemény volt a nemzeti parasztpárt életében Stere kilépése, azt bizonyítja az is, hogy a kamara ma délutáni ülésének jelentős részét ugyancsak Stere személye foglalta le. Dr. Radulescu a véget érni nem akaró Milozi-ügyet világította meg még pedig oly módon, hogy védelmébe vette a bukaresti rendőrség verekedő igazgatóját, aki egyébként sógora is neki. Ebből azután olyan vihar kerekedett, amelyet csak nehezen sikerült lecsillapítani, de ezt is csak a kvestorok erőyes közbelépése után.

Az íletről alábbi tudósításunk számol be:
Napirend előtt Buzdugan beszarábiai lupista képviselő szólal fel. A függetlenek vezérének, Leanca képviselőnek és Codreanu kamarai alelnöknek a kamara előző ülésén tett nyilatkozataival foglalkozik és kategórikusan cáfolja, mintha Beszarábia egyesülése Stere egyéni érdeme volna. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy Stere fogalmazta az egyesülést kimondó deklarációt. Ezt a nyilatkozatot — mondja Buzdugan — én fogalmaztam meg Pan Halippával és Inculitel együtt. Beszarábia egyesülése nem Stereé, hanem annak a nyolcszáz ezer halottnak köszönhető, akik elvezettek a csatárokra a román nemzeti álmok megvalósulásáért. Beszarábia egyesülésének előkészítésében Iorga professzor is részt vett. Ő volt az, aki lasiban otthont állított fel a beszarábiai diákoknak.

Mata Stere-párti felbeszélője: Ne hamisítsa meg a történelmet, Buzdugan ur. A jásói diákokthont Stere létesítette, aki annakidején a jásói egyetem rektora volt.
Buzdugan: Beszarábia egyesülése az országész derék lakosságának és a román hadsereg vitéz tábornokainak köszönhető.
Ezután Dem. Dobrescu, Bukarest főpolgármestere emelkedett szólásra és rámutatott arra, hogy a bírósági tárgyalásokra megidézett tanúk ingyenes vasúti utazásának kérdése még mindig nem nyert elintézészt. Az igazságszolgáltatás munkáját rendkívüli mértékben gátolja a CFR-nek ez a megszorító intézkedése. Kéri az igazságügyminisztériumot, hogy interveniáljon az államvasutak vezérigazgatóságánál a tanúk vasúti szabadjegye érdekében.
He Lazar panaszkodik, hogy az egyik bukaresti cég már három hónap óta nem fizeti tisztviselőit.
Ezután áttérnek a napirendre, amelyen Radulescu többségi képviselőnek a Milozi-ügyben bejelentett interpellációja szerepel. Radulescu válaszol azokra a vádakra, amelyekkel Radaceanu szociáldemokrata képviselő Milozi illette. Kijelenti, hogy valóságos arcátlanúság volt Radaceanu részéről olyan kifejezéseket használni Miloziival szemben, mint szocialista, stb.
Őrült zaj keletkezik, a szociáldemokraták követelik Pompiliu Ionitescu elnököt, hogy utasítsa rendre Radulescut. Ionitescu felhívja a szónokot, hogy vonja vissza Radaceanuuval szemben használt sértő kifejezéseit.
Dr. Radulescu: A kormány kedvéért visszavonom, de lényegében fentartom azt, amit mondtam, mert igazam volt.
Radulescu dr. ezután azt az elképesztő kijelentést teszi, hogy Saul Solomon megérdemelte az a verést, amit a rendőrség kapott, mert cinikusan viselkedett. A szocialisták ismét hatalmas lármát csapnak és ebben a független beszarábiai képviselők is segédkeznek neki. Leanca a szónok felé kiáltja:
— Ugy látszik, magára is ráferne egy kicsi verés!
Radulescu ezután tiltakozik Radaceanu vádjá ellen, mintha Milozi megverette volna a szabóját, aki háromezer lejes számlát prezentált neki. Általános

unalom közepette ér véget a kamara ülése.

Egy beszarábiai szenátor
visszavonja aláírását

A szenátus ülésén Niculescu sorocai szenátor szólal fel. Elmondja, hogy ő aláírta azt a nyilatkozatot, amelyet az előző nap Pascu szenátor olvasott fel és amelynek aláírói bejelentették, hogy

független parlamenti csoportot alakítanak. Ő, midőn ezt a nyilatkozatot aláírta, nem tudta, hogy a beszarábiai parlamenterek két táborra szakadnak. Belső meggyőződése az, hogy ez a független csoport nem fog használni Beszarábia ügyének s az a véleménye, hogy a demokrácia ügyét csak a nemzeti parasztpárt keretein belül lehet szolgálni.

Condescu tábornok már megkapta hadügyminiszteri kinevezését

de nem foglalja el addig állását míg nem tanácskozik a hadsereg vezérfelügyelőivel

Bucaresti-Bukarest, április 10. Az „Adeverul” értesülése szerint Condescu tábornoknak hadügyminiszterre való kinevezése két-három napon belül megtörténik. A „Facla” ezzel szemben úgy tudja, hogy ez a kinevezés már meg is történt és a vonatkozó dekretum a régensztanács előtt fekszik. Maniu miniszterelnök még az elmúlt pénteken felkérte Condescut a hadügyi tárca el-

vállalására, a tábornok azonban előbb a hadsereg vezérfelügyelőivel folytatott tárgyalásokat és csak azután jelentette be, hogy hajlandó vállalni a megbízatást.

A fővárosi lapok értesülése szerint az averseánusok április 24-én tartják országos kongresszusukat Bukarestben. A néppárt reméli, hogy erre az alkalomra sikerül harmincezer hívét felso-

Éppen ezért visszavonja a Pascu-féle nyilatkozathoz adott aláírását.

Mi lesz az állampolgársági törvényről

Dr. Mayer Ebner emelkedik ezután szólásra. Elmondja, hogy Bukovinában a rendőrség több lakost azzal fenyegetett meg, hogy kiteszi őket az országból, mert állampolgársági ügyük még mindig nem nyert rendezést. Ebner tiltakozik az ország lakóinak szüntelen zaklatása ellen és rámutat arra, hogy ezt a szerencsétlen állapotot a Marzescu-féle állampolgársági törvény idézte elő. A kormány uralomrajövetelének első napján beígérte a törvény módosítását, az erre vonatkozó javaslat azonban a mai napig sem került a kamara elé. Kéri az igazságügyminisztert, hogy sürgősen terjessze a parlament elé az állampolgársági törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot, amire nemcsak programja, hanem a békeszerződések rendelkezései is kötelezik.

Az erdélyi vasútvonalak sürgős átszervezésére van szükség

Kolozsvárnak közvetlen vonalra van szüksége Araddal

Cluj-Kolozsvár, április 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt időben a CFR fővonalain jelentős mértékben megjavult a forgalom. A vonatok normális sebességgel közlekednek és a vonatok kényelme szempontjából sem hagynak semmi kívánnivalót maguk után. Ezzel szemben azonban az ugynevezett másodrangú vonalakon még mindig meg lehetőségek sűrűsödnek, amelyek a kényelem és a tisztaság szempontjából nem a legelső klaszist képviselik. A kolozsvár-galaci vonat, amely 650 kilométeres távolságot fut be, mindössze

két másodosztályú kocsit visz magával, ezek közül az egyiknek felét elsőosztályú fiülkék foglalják le.

A vonatok összeköttetése a lehető legkedvezőtlenebb. A vasúti gőcpontokon órákig kell várni az utazó közönségnek, míg összeköttetést kaphat. Különösen áll ez a Kiskapus-Kolozsvár, valamint az Arad és Nagyvárad közötti összeköttetésekre.

Még szerencsétlenebb a helyzet a helyiérdekű vonalakon, ahol 10—15 kilométeres sebességgel közlekednek a vonatok és ezen közben órákat ácsorognak a legutolsó órházak előtt is. Ezek között szerepelnek Abrud, Torda, Somkut, Arad, Szatmár, Bikszád, Hátszeg, Karánsebes, Nagyvárad, Nascau. A fent említett okok következtében ezeken a vonalakon a forgalom oly csekély, hogy a CFR kiadásainak egészen csekély ré-

szét veszi be csupán. Ezzel szemben a közönség szívesen veszi igénybe az autóbuszokat, amelyek gyorsabban közlekednek és kevesebbe is kerülnek. Jellemző a helyzetre az, hogy ezeken a vonalakon a posta is kénytelen volt lemondani a CFR szolgáltatásairól és a leveleket és csomagokat autóbuszok révén továbbítja.

Erdély lakosságának gazdasági érdekei megkívánják azt, hogy ezeken az állapotokon a CFR vezérigazgatósága sürgősen változtasson. Szükség van mindenekelőtt is az egyes vonatok összeköttetéseinek megjavítására, a vonatok menetidejének megrövidítésére és a Kolozsvár-Galac és a szamosmenti vonalak közlekedésének jelentős megjavítására. Szükség volna ezenkívül egy Arad-Nagyvárad-Kolozsvár közvetlen gyors beállítására is.

Gyors tempóban épülnek ujja a lerombolt zsidó kolóniák

Kish ezredes nyilatkozik a Shaw jelentéséről

(Jeruzsálem, április 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kish ezredes, a cionista Világszervezet és Jewish Agency executive-jének tagja a Zsidó Távirati Iroda munkatársának a következőket mondta a Shaw-bizottság jelentésével kapcsolatban:

A cionista Executive ügyvédje, Sir Boyd Merriman utján tiltakozását jelentette be a Shaw-bizottság előtt az ellen, hogy a bizottság tullepte megszüntetett hatáskörét, amennyiben már a vizsgálat alatt eszközölt tanukihallgatások folyamán az angol kormány utasításaival ellentétben, a felsőbb politikai kérdéseket is bevonta a vizsgálat keretébe. Ez a tiltakozás kétségtelenül megkönnyíti a bizottság jelentésével szemben tanusítandó magatartásunkat, amelyet egyébként igazol Macdonald miniszterelnöknek az alsóházban tartott beszéde is.

— Harry Snellnek a bizottság jelentéséhez tett hozzáfűzése nemcsak azért bíráknévezve nagy jelentőséggel, mert a kormánypárthoz tartozik, hanem azért is, mert ő praktikus javaslatot tesz az arabok és a zsidók közötti megegyezés előkészítésére is.

Kish ezredes közölte a Zsidó Távirati Iroda munkatársával, hogy a cionista Executive és a Yaad Leumi megfelelő javaslatokat tett Doubigginnek, a palesztinai rendőrség újjászervezőjének a rendfenntartás reorganizálására, valamint arra vonatkozólag, hogy a zsidók megfelelő számban legyenek képviselve a palesztinai rendőrségen. Minden remény megvan arra — mondotta Kish ezredes —, hogy a Dowbiggin által tervbe vett változtatások lényeges javulást fognak hozni a palesztinai rendőrség szervezetében és a zsidók helyzete a rendőrség kebelében minden valószínűség szerint eredményre fog vezetni.

Kish ezredes ezután részletesen beszámolt a David Yellin vezetés alatt működő bizottság jelentéséről, amely a Szentfállal kapcsolatos zsidó jogok alátámasztására vonatkozó anyagot dolgozza fel. A felrögzített anyagot a bizottság dr. Cyrrus Adlernek fogja átadni, aki a Népszövetség keretében alakult Szentfáll-bizottság előtt a zsidóság érdekeit fogja képviselni.

Kish ezredes rámutatott azután arra, hogy az újjáépítési munka nagy tempóval indult meg és közölte, hogy Moza

és Artuff kolonistái a közeli napokban visszatérnek otthonukba. A zavargások során elpusztított Beer Tuvia-kolónia újjáépítéséhez már hozzáfogtak. Sáfedben pedig egy új zsidó negyed felépítését kezdték meg a napokban. A Palestina Economic Corporation segítségével Haifában is nagyobb építkezések indulnak meg a közeljövőben.

A francia műszaki tanács az Atlanti-óceán és Földközi tenger között építendő csatorna ügyével foglalkozik

Páris, április 10. A Paris Soir közlése szerint a legfelsőbb műszaki tanács közelebről foglalkozni fog az Atlanti-óceán és a Földközi tenger közötti csatorna megépítésének ügyével. A csatornát arra a területre tervezik, ahol hetekkel ezelőtt a délnyugatfranciaországi árvízkatasztrófa pusztított s a csatornának azonfelül, hogy hateret tonnás hajók közlekedésére alkalmasnak kell lennie, annak a feladatnak is meg kell felelnie, hogy elimináljon minden újabb árvízveszélyt.

sen hangsúlyozza k nemzetközileg na kötelezettségek a palesztinai man-állalt. Ezenkívül annak is, hogy szándékát adják minden felnőtt pol- a falvakban való er és arab nyelvű

a két nép közötti lesztina olyan or- atmoszféra gyor- an, ha a dolgokat tál kezelik, a két révén az ország va van. Ebben a bb veszedelem az, des tartóssá vál- vezetői tehát jól követnének abban tünietnek a félre-

gyváradi

ujjoncot

a felnyitotta a megnézte mért er, a revolver hir- ben levő Jercauu e furódott, aki s után behalt ság tárgyalásán k ki A hadbíró- lkövetett ember- nek találta Fru- ezért öt napi fog- lej pénzbüntetés-

lia ma- ria

niaiak fajrokon- nyozva népének érzett szimpátiá- hogy az abesszi- hogy a dinasztia alamon királytól lben kijelentete hogy az Abeszi- óknak, a falasák- a, támogatója és . Amikor 1929. esztinai zavargá- kerültek, Abesz- ty Andergue ki- népet rokon nép- ának adott kife- a sérültek felett. nemesak szavak- s barátja a zsi- s, hogy a palesz- apnak” nagyobb

esztor soffört

lakóssáért

fiatalembert au- zta és hasonló- ztatást fogana- etektivvel szem-

vja a belügymi- zvélemény meg- haladéktalanul a pontos történe- adatok megílel- legdrasztikusabb sítsa a bűnösök-

Raduceanu szo- a kamara elé r azonban még ó interpelláció-

zország” címen pnteken este a ismeretterjesz- nalkalmazottak r. Cogălniceanu szám alatt. Az

ink”!

Elkészült a La-Manche alagutbizottság jelentése

Az angol közvélemény ellenzi a csatorna-alagut tervét

London, április 10. Az Angliát Franciaországgal összekötő tengeralatti alagut eszméje a brit szigetlakóknak már néhány nemzedékét foglalkoztatta, de népszerű sohasem volt. Valami népi ösztön, erősebb, mint az előítélet, mindig visszarasztotta az angolokat, hogy hagyományos és földrajzi értelemben vett elszigeteltségükkel szakítsanak. A múltban az a határozott félelemérzés irányította az alagutal szemben elfoglalt álláspontjukat hogy ezzel megkönnyítenének egy esetleges inváziót Angliába, a szárazföldi csapatok akadálytalan bevonulását segítenék elő és, ugyancsak, ez az érzés ma sem tűnt el végképpen, amikor a szomszédos szárazföldi hatalommal való viszony a legbarátságosabbnak mondható és amikor illetékes helyen állandóan hirdetik, hogy egy háború lehetősége Európa nyugati ember számításán kívül esik. Sőt mintha az utóbbi évek során az angol közvéleményben az alagutal szemben táplált ellenszenv még fokozódott volna és ennek az ellenszenv állásfoglalásnak valódi okai most mind határozottabban kezdenek kibontakozni.

Angol lapokban olyan véleménnyel találkozunk, amely szerint, ha a háború anakronizmus lett, akkor az alagutnak sincs semmi értelme. A személy- és áruforgalom lebonyolítása a csatornán át ma sokkal egyszerűbb, mint volt akkor, amikor az alagut eszméjét felvetették. A szállítás fejlődése állandóan tart. A levegőben való szállítás ugyan még nem győzte le a tengeri forgalmat, de a repülőgép és a léghajó máris erős riválsa a hajónak és a jövő fejlődési lehetőségei szinte kiszámíthatatlanok. A legtöbb ember — minden egyéb megfontolást figyelmen kívül hagyva — visszaesésnek látja ma, ha a közlekedés problémáját olyan primitív módon akarják előbbrevinni, hogy alagutakat ásanak a tenger alatt. Ezt a tervet — írja a Times — csak az igazolhatná, ha az alagut a közlekedés kényelmét és biztonságát fokozná, ha a külkereskedelem szempontjából nagy előnyöket nyújtana és megszabadítaná az országot a munka nélküliség nyomasztó terheitől.

A csatorna-alagut bizottsága, amelyet még Baldwin kormánya bizott meg az ügynek tanulmányozásával, most elkészült jelentésével. Az angol sajtó ezt a jelentést nagyon hűvösen fogadta és minden mondatát kritikai boncolóké alá vette. Maga a jelentés sem mutat nagy lelkesedést a terv iránt. Mégis öt szakértő közül négy kijelentette — bár kissé határozatlanul és csak általánosságban —, hogy az alagut bizonyos gazdasági előnyökkel járna. Arra a kérdésre, vajon a tenger alatt furandó buszonként mérőldnyi alagut „praktikus-e és jövedelmező-e”, a bizottság azt a választ adta, hogy kétséges, vajon a geológiai és műszaki nehézségeket le lehet-e győzni és erre határozottan csak akkor lehet felelni, ha egyik parttól a másikig próbálagutakat fúrnak, ami 5 millió 600.000 font sterlingbe kerülne. A próbafúrás sikere esetében az alagut elkészítése körülbelül 25 millió font költséggel járna. A bizottság azt ajánlja, hogy az alagut elkészítését magánvállalkozás végezze állami hozzájárulás nélkül. Ez a javaslat — írja a Times — elég világosan beszél. Ha a vállalkozás pénzügyileg előnyös lenne, akkor államsegélyre ugysem lenne szükség. Ha pedig kedvezőtlen, egyszerűen vissza kell utasítani.

Lord Ebbisham, a bizottság egyik tagja, különvéleményt adott, amelyben az alagut gazdasági előnyeit kétségbevonja és a bizottság állítását hipotézisnek tartja.

KRUDY GYULA:

Boldogult urfikoron

Az Athenaeum könyvtár új sorozatának új kötete fűzve 54 lei, diszvázonban 84 lei. Azonnal megrendelve a teljes sorozat — 12 könyv — kötetenként fűzve 44 lei, diszvázonban 64 lei. Ráadásul ingyen kapja az Athenaeum 1930 évi Almanachját. Eddig megjelent 9 kötet, és pedig: 1. Móricz Zsigmond: Az ördög, 6. Právost: A szűz férfi, 7. Krudy: Boldogult urfikoron, 8. Smeljov: A pincér, 9. Anderson: Tar. Szállítás utánvettel portóval, vagy előre fizetve franco. Kérjen illusztrált prospektust

LEPAGE-tól Kvár

nek nevezi. Az alagut elkészítése folytán várható forgalom bizonytalan növekedésével nem ér fel az a veszteség, amely az angol hajózást kétségtelenül érné.

Az angol kereskedelmi kamarák — egynek kivételével — szintén nagy idegenkedéssel fogadták a bizottság jelentését. Az angol közvélemény az ala-

Ki volt a düsseldorfi tömeggyilkos?

A rendőrség véleménye szerint nem ugyanaz az ember követte el az összes düsseldorfi gyilkosságokat. Egy elmebeteg munkás és három „ismeretlen tettes”

A düsseldorfi rendőrség hivatalos lapjában most tette közzé a düsseldorfi gyilkosságokkal kapcsolatos nyomozás eredményeit, melyek pedig abból a célból, hogy a további vizsgálatot a különböző hatóságok egyöntetűen folytathassák. A közlemény többek között a következőket tartalmazza: „Legalább négy különböző gyanúsított jön tekintetbe. Előszörban egy, annakidején le is tartóztatott, Stausberg nevű elmebeteg munkás. Az ő számlájára írható valószínűleg az első öt merénylet, amelyek közül kettő gyilkossággal végződött. Stausberg ellen beszúrták az eljárást, mivel a merénylet elkövetése idején beszámíthatatlan volt. Jelenleg is az örül-

gut tervét már is úgy tekinti, hogy az végleg megbukott. A bizottság szakértői jelentése most a nemzeti védelem bizottsága elé kerül véleményezésre. Ez a tervet már a múltban is az alagut ellen foglalt állást és valószínűnek tartják, hogy véleménye nem változott.

Anglia tehát megmarad szigetországnak, amely szilárd kapcsolatot a kontinenssel nem kíván. Az angol néplelek nek ez az ösztönös megnyilvánulása az alagut tervét akkor is bizalmasan fogadná, ha előnyei kétségtelegebbek lennének, mint amilyeneknek valóságban látszanak.

tek házában van, mint közveszélyes elmebeteg. A négy további gyilkos, amelynek áldozatai Hahn Mária, Reuter Ida, Dörzier Erzsébet és Albermann Gertrud voltak, valószínűleg más tettes követte el, aki utánozta Stausbergert és aki még két gyilkossági kísérletet követett el. Ezek az esteken kívül még két gyilkosság is történt, amelyeknek tetteste alighanem két különböző személy. — A düsseldorfi rendőrség utal arra, hogy a tettesek olyan emberek körében keresendők, akik beteges hajlamuk és akiknek a rendőrséggel, a bírósággal és az idegstanatóriumokkal már volt dolguk.

Az igazi Dreyfus Alfréd

Nem akar hallani tragédiájáról. Csöndben akar meghalni a hősiesség nyugdíjasa

Páris, április 10. Ismeretes, hogy Dreyfus Alfréd nagyon fel van háborodva amiatt, hogy a Schwarzkoppen-féle titkos aktákat nyilvánosságra hozták és ílymódon megzavarták csöndes visszavonulását, amelyben már hosszú esztendőket óta él.

Az igazság fanatikusai ismét lerántották a nagy pör kulisszáit, ő azonban nem akar többé okozati összefüggésekről hallani. Dreyfus annakidején előfizetője volt az Aurore című lapnak, amelyben Zola „Jaccuse”-je megjelent. Le előfizetést lemondta, részben takarékosági okokból, részben azért, mivel nem volt neki szimpatikus a lap radikális írásmódja. Dreyfus a felmentő ítélet után ugyanugy folytatta normális életét, mint ahogy egy epileptikus ismét felveszi a beszélgetés elejtett fonálját, ha rohama elmúlt.

Szokva volt ahhoz, hogy pénzzel takarékosan bánjon, ne csináljon fölösleges kiadásokat és életét ne tapetázza ki heroikus képekkel. Nem szívesen ol-

vasta a radikális szocialista lapokat, a melyek véleménye szerint zavarossá teszik a tömegek fantáziáját. Még megszabadított iránt sem érzett bálát. Ezek annak a népszerűségnek napugaraiban fürdöttek, amelynek árayéka súlyosan nyomta őket. Az írókat, a költőket és a politikusokat egyszerűen azzal fizette ki, hogy tragédiájának anyagát rendelkezésükre bocsátotta. Ma nyugodtan él a gesztenyefák és hársfák árnyékában, mint egy öreg ezredeshez és egy jómódú polgársalád sarjához illik. Afféje részben katonai hiba, részben családi szerencsétlenség volt. Egyébként nem akarja tekinteni. A legszívesebben ki szeretné tépni a világtörténelemből azt a néhány lapot, amelyre a története be van írva. Ezt csak azért nem teszi, mivel az ilyen eljárás a magántulajdon megsértése volna. Ugy látszik, hogy Dreyfus Alfréd nem lehet más, mint a hősiesség nyugdíjasa, azé a hősiességé, amelyet a saját érdeme nélkül a sors parancsa juttatott osztályrészeül.

A touloni ópiumbarlang relytelve a bíróság előtt

Ópiumbarlang vagy találka-hely? Egy csempészbanda ügynökknőjét kettős gyilkossággal vádolják

Páris, április 10. A touloni igazságtügyi palotában tegnap szenzációs pert tárgyaltak. A per iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg országzszerre. A hallgatóság sorában előkelő párisi hölgyeket lehetett látni, akik kíváncsian lesték a tárgyalás megkezdését. A vádlottak padján Viktor Coron tekintélyes ügyvéd és egy ismert párisi kokott ültek. Aucieres elnök száraz tárgyilagos-sággal vázolta annak az éjszakának titokzatos eseményeit, amely két emberéletet követelt áldozatul. A dráma egy touloni ópiumbarlangban játszódott le. A barlangban két halottat találtak: Baril Miksa párisi nagykereskedőt és egy párisi nagyiparos elvált feleségének, Kokinsky Yvonne-nak hulláját. Ugyanabban a helyiségben feküdt mámoros állapotban Viktor Coron ügyvéd. Csúpan Nini Tango, az ügyvéd barátinője és a szoba negyedik vendége volt eszméletlenül. Baril Miksát és Kokinsky asszonyt az orvosok minden fáradsága ellenére sem sikerült eszméltre téríteni. Viktor Coron ügyvéd később magához tért. Az eset után egy az ügyvédet, mint Nini Tangot letartóztatták. A nyomozás a következő tényállást állapított

ta meg: Az ópiumbarlang tulajdonosnője kijelentette, hogy csupán reklám céljából nevezte el ópiumbarlangnak a helyiséget és már nyolc év óta sem ópiumot, sem kokaint nem árult vendégeinek, mert a helyiség kizárólag párisi szerelmespárok titkos találkozóhelye volt. A helyiségben nem találtak kábítószereket. Az orvosi vizsgálat viszont megállapította, hogy Baril Miksa nagykereskedő és Kokinsky Yvonne tulságos kokainévezet következtében haltak meg. Viktor Coron, aki szintén nagy-mennyiségű kokaint vett be, csúpan annak a körülménynek köszönhetette életbenmaradását, hogy szervezete már évek óta hozzászokott a kokainmereghez. Honnan szerezték tehát az ópiumbarlang vendégei a kokaint. A feleletet erre a kérdésre Viktor Coron vallomása adja meg.

Nini Tango egy kábítószerekkel üzlekedő csempészbanda ügynökknője volt, amely a párisi éjszakai mulatóhelyeket óriási mennyiségű kábító-méreggel látta el. A mérget Nini Tango vitte Párisból Toulonba. A nyilvánosság nagy érdeklődéssel várja az ítéletet.

Spanyolnátha
torokgyulladás
és megfűlés
ellen véd
Dantlavin
PASZTILLA

Csehszlovákia szépségkirálynője a bíróság előtt

A közönség meleg ovációjában részesítette a szépségkirálynőt, aki becsületes sértési pörök középpontjában áll

Prága, április 10. Milada Dostal, csehszlovák szépségkirálynő és édesanyja szombaton megjelentek a közigazgatási bíróság előtt. A két hölgy ellen A. Krumpar mérnök és dr. V. Krumpar indítottak becsületes sértési pert. A szépségkirálynő viszont szintén becsületes sértést perelt Krumpar mérnököt. A mérnök azt hozza fel vád gyanúnt a szépségkirálynő ellen, hogy „Miss Csehszlovákia” egy szálloda folyosóján őva intett egy fiatal leányt Krumpar mérnöktől, aki házassági ígéretet tett volna neki. A szép Milada állítólag még azt is mondotta, hogy édesatyja az Autóklub helyiségében areulütötte a mérnököt. A vádlott tagadja, hogy e kijelentést tette volna, mert édesatyja egyáltalában nem jár az Autóklubba. A tárgyalást elnapolták.

A bíróság azután Krumpar mérnök perének tárgyalására tért át, amelyet a mérnök Dostal asszony, a szépségkirálynő anyja ellen indított. A pert a beidézett tanúk kihallgatása után szintén elnapolták. Végül a szépségkirálynő által Krumpar mérnök ellen indított becsületes sértési pert tárgyalta a bíróság. A mérnök egy alkalommal állítólag azt mondotta Miladának, hogy hazudik. A tárgyalást azonban további tanúk kihallgatása végett szintén elhalasztották. A bíróság épülete előtt nagy tömeg gyűlt össze, amely ovációjában részesítette „Miss Csehszlovákiát”.

Tizenegyévi fogházra ítélték a marossolymosi korcsmárosné gyilkosát

Cluj-Kolozsvár, április 10. (Az Új Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla tanácsa ma hozott ítéletet Alb Abraham János 21 éves földműves és Mayer Miklós büntartása ügyében, akik a múlt év júliusában megfojtották és kirabolták Jabor Klára marossolymosi korcsmárosnét.

A büntügy szálai a korcsmárosné és a fiatal Alb János között fennálló intim viszonyra vezethetők vissza. A jóval idősebb asszony hosszú ideig pénzzel látta el a fiút. Egy nap, amikor a szokálatul sok pénz volt a korcsmárosné kasszájában, a fiatal legény vérszemet kapott a sok pénz láttára és megelégedett benne a rablógyilkosság gondolatával. Egyedül nem volt bátorsága végrehajtani büntört tervét és így Mayer Miklós nevű barátjában keresett bűntársat.

Másnap az éjszaka sötétségének leple alatt a két legény behatolt a korcsmába. A zajra felriadt korcsmárosné előszaladt és amikor a két legényt meglátta az asszonyt rárontottak és addig ütöttek, verték, amíg az vérellborított arecal holtan rogyott össze a korcsmában. A legények miután ártalmatlanná tették a korcsmárosnét feltörték a kasszát és az ott talált 4950 lejt magukkal vitték.

A dévai törvényszék 11—11 évi fegyházra ítélte a rablógyilkosokat. Felebezés folytán került az ügy a kolozsvári tábla tanácsa elé. A tábla mai tárgyalásán helybenhagyta a dévai törvényszék ítéletét. A vádlottak újabb felebezést jelentettek be a semmitőszékhez.

Ma második olvasásban tárgyalja a német birodalmi gyűlés a pénzügyi javaslatokat

Berlin, április 10. A birodalmi gyűlés a pénzügyi törvényjavaslatokat holnap második olvasásban tárgyalja. A birodalmi kormány mai minisztertanácsán a politikai helyzetet vitatták meg különös tekintettel arra, hogy a birodalmi gyűlési bizottságban a dohány-, ásványvíz- és sör adóknak felemelésére irányuló kormányjavaslatokat nagy többséggel leszavazták.

A Stere Constanti vezérőrbizottság

Bucaresti-Bukarest. Nap este 7 órakor ért meg a nemzeti parlament. Maniu miniszterelnök tartott a politikai helyzetével kapcsolatban domásul vette a beszámolóját majd a határozattal foglalkozott, hogy e deklaráción foglal állást. Előadta, hogy a parlament megnyitása tettek hasonló deklaráción a párt kebelében fognak működni. Részletlenül arra, hogy eszólhat arra, hogy lengei kormánypart független munkaspárt miniszterelnök volt a párt a nagy kormány foglalt helyet, nem párt egységét.

Hír szerint a beszámolójával kapcsolatban melyet érdeklődéssel körökbén. A pártvezetőség az leges választásokkal alapítva az időpó. Az értekezletről kommuniké szerint párt végrehajtóbizottság vette Stere Constant a részleges választás. A bizottság a nemzeti kongresszusának pártelnökséget biztatású vakációja szünetelt. Tekintettel névényjavaslata, elsősvényre, valószínű, több éjjeli ülést is tétése végett.

Husvét után a folytatja munkáját esület védelméről. A törvényjavaslat alá venni.

Magánforrásból a szerint a nemzeti bizottsága az üléseikai helyzettel is törvök arra a köhogy a beszarabialciója nem jelent váléletere, mert a beszrek klubja már a kormányzásának első fennállott. Códre kilépésére vonatkozó megállapította, egyikük sem jelent a párt vezetőségénél. A vezérőrbizottság kívül a közelgő réska is, és megállap ezeken a választások fogja hivatalosan jeialomita: D. NucTemesvár: Ivanoktatásügyi vezérfeSoroca: CrihanA muscelmagyei

Konzervatív képviselő az angol alsóházban szovjetbizottság

London, április 10. ülésén Thomas főpalecióra adott válasza hogy a munkanélkül mult heten újabb kedett. Bury ezredes viselő szöve tette akiket a szovjet kletétől elbocsájtottalövés és vagyomellett a szovjet tétérésre szólítottak. Bury ezredes kér hogy e visszatérni szökek tartózkodáta után biztosítjadedjogot?

J A

nyolc...
okgyulladás
meghülés
llen véd
flavin-
ASZTILIA

szépség-
óság előtt
óban részese-
aki becsület-
orájában áll

lada Dostal,
nyó és édes-
ntek a köngi-
ta, két hölg-
ők és dr. V.
beszélgetési
fiszont szünt-
Krumpar mér-
a fel vad gya-
ellen, hogy
szálloda fo-
fiatal leányt
házassági ígé-
pép Milada ál-
ta, hogy édes-
ségében areul-
dolt tagadja,
volna, mert
nem jár az
st elnapolták.
mpar mérnök
át, amelyet a
a szépség-
totti. A pert a
ása után szín-
szépségkirály-
ök ellen indi-
tárgyalta a
lkalommal ál-
adának, hogy
onban további
szintén elha-
g épülete előtt
amely óvációk-
sehszlovakiát."

ogházra
rossoly-
árosné
át

10. (Az Uj
kolozsvári itélő
íteletet Ab
földműves és
ügyében, akik
fogózták és
marossolyosi

esmásrosné és
fennálló in-
vissza. A jóval
ideig pénzzel
amikor a szo-
koresmásrosné
ny vérszemet
és megérle-
tosság gond-
pátorsága vég-
s így Mayer
keresett bün-

tségének leple
lt a koresmá-
esmásrosné elő-
legényt meg-
ottak és addig
érel elborított
sze a koresmá-
ártalmatlanná
eltörték a kasz-
lejt magukkal

1-11 évi fegy-
kosokat. Fele-
gy a kolozsvári
la mai tárgya-
lévai törvény-
k újabb felebe-
mitőszékhez.

tárgyalja a né-
pénzügyi javas-

A Stere-ügy utolsó felvonása a nemzeti parasztpárt vezérlő bizottsága előtt

A vezérlőbizottság tudomásul vette Stere lemondását és a beszarábiai független csoport nyilatkozatát azzal, hogy az angol kormányváltáson belül is van független csoport

Bucuresti-Bukarest, április 10. Tegnap este 7 órakor értekezletet tartott a nemzeti parasztpárt vezérlőbizottsága. Maniu miniszterelnök hosszabb exozet tartott a politikai helyzetéről Stere kilépésével kapcsolatban. A bizottság tudomásul vette a beszarábiai pártvezér lemondását majd a beszarábiaiak nyilatkozatával foglalkozott és úgy határozott, hogy a deklarációjával szemben nem foglal állást. Egyébként is megállapította, hogy a beszarábiaiak a jelen parlament megnyitása alkalmával már tetek hasonló deklarációt, amely szerint a párt kebelében önálló csoportként fognak működni. Rámutattak ezzel kapcsolatban arra, hogy Angliában is a jelenlegi kormány párt egyik frakciója, a független munkáspárt, amelynek ép a miniszterelnök volt eddig az elnöke és e párt a nagy kormány párt keretében foglal helyet, nem érintve a kormány párt egységét.

Hír szerint a beszarábiaiak deklarációjával kapcsolatban ma újabb esemény fog lejátszódni a kamarában, a melyet érdeklődéssel várnak politikai körökben.

A pártvezetőség után a májusi részleges választásokkal foglalkozott, megállapítva azok időpontját és jelöléseit. Az értekezletről éjjel után kiadott kommunike szerint a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága tudomásul vette Stere Constantin kilépését, majd a részleges választásokkal foglalkozott. A bizottság a nemzeti parasztpárt tavaszi kongresszusának előkészítésével a pártelnökséget bízta meg. A parlament nívóti vakációja szombaton veszi kezdetét. Tekintettel néhány sürgős törvényjavaslatra, elsősorban a lakbértörvényre, valószínű, hogy e hét folyamán több éjjeli ülést is tartanak azok elintézése végett.

Husvét után a törvényhozás azonnali folytatja munkáját és elsősorban a becsület védelméről, továbbá az alkohorról szóló törvényjavaslatokat fogja tárgyalás alá venni.

Magánforrásból nyert értesüléseink szerint a nemzeti parasztpárt vezérlő bizottsága az ülésen az általános politikai helyzettel is foglalkozott. A résztvevők arra a konklúzióra jutottak, hogy a beszarábiai képviselők delegációja nem jelent változást a párt belső életére, mert a beszarábiai parlamenterek klubja már a nemzeti parasztpárt kormányzásának első hónapjaitól kezdve fennállott. Codreanu és Iacobescu kilépésére vonatkozólag a vezérlőbizottság megállapította, hogy ezt a kilépést egyikük sem jelentette be hivatalosan a párt vezetőségének.

A vezérlőbizottság foglalkozott ezenkívül a közelgő részleges választásokkal is, és megállapította, hogy a párt ezeken a választásokon a következőket fogja hivatalosan jelölni:
Ialomita: D. Nuca.
Temesvár: Ivan Petricăi volt közoktatásiügyi vezérfelügyelő.
Soroca: Crăian.
A mureș megyei jelöltet Mihalahe

Konzervatív képviselő interpellációja az angol alsóházban az elbocsájtott szovjettisztviselők érdekében

London, április 10. Az alsóház mai ülésén Thomas főpécsetőr egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a munkanélküliek száma az elmúlt héten újabb 159 ezer 700-al emelkedett. Bury ezredes, konzervatív képviselő szóvá tette azon oroszok ügyét, akiket a szovjet kereskedelmi képviselétől elbocsájtottak és most agyonlővették és vagyonkizárás szankciója mellett a szovjet területre való visszatérésre szólították fel Oroszországból. Bury ezredes kérdezte a kormányt, hogy e visszatérni nem szándékozó oroszoknak tartózkodási engedélyeik lejártá után biztosítja-e a politikai menekülteket?

földművelésügyi miniszter fogja kijelölni. Csernovitzban Radulescu és Dragulescu egyetemi tanárokat jelöli a komünárpárt.
Tárgyalják ezenkívül az Anghelescu

belügyi alminiszter és Codreanu lemondásával megüresedett alelnöki tisztségek betöltését Valószínű, hogy Codreanu helyett Bogos volt minisztert, Anghelescu helyébe pedig Gheorghiescu tal-

Az angol felsőházban az angol légi flotta fejlesztését követelték

A tengerészeti leszerelési konferencián már csak a hármas hatalmi megegyezésről lehet szó. A franciák a genfi ülészaktóit várnak sikereket

London, április 10. A lordok házában a főrendek az angol légi flotta fejlesztését követelték, mert Anglia e tekintetben immár negyedik helyre szorult vissza viszonylag kisszámú légi hadtesteivel. Több felszólaló eitélőleg nyilatkozott a légi bombázás harczi eszközéről, de amíg ezt nemzetközi megegyezéssel ki nem küszöbölik, elképzelhetetlennek tartják a passzív légi védekezést

s ezért szükséges a légi flotta gyors fejlesztése.
A birodalmi tanács ezirányú munkálataiban a miniszterelnököknek kezdeményezően kell fellépnie.
Páris, április 10. A Matin londoni munkatársa szerint a tengerészeti konferencián már csak a hármas egyezmény létrejöttére lehet számítani. A lap annak a reményének ad kifejezést,

ceai képviselőt fogják megválasztani.
Újabb jelentés szerint az ellenzéki mandátumok megüresedésével valószínű, hogy a liberálisok és averescanások nem fognak jelöltséget vállalni a megüresedő kerületekben. Egyedül Florescu volt igazságügyminiszter személye kivétel, aki hír szerint Bratianu Vintila ilfovi mandátumának megsemmisítése után mint a listán következő el fogja fogadni a mandátumot. Tudvalevő, hogy Florescu nemrég kilépett a liberális pártból és így ez az elhatározása nem kelt feltűnést.

Madgearu erélyes intézkedésekkel törli le a miniszteri tisztviselők szabotázsát

A miniszteri igazgatók többé nem irhatnak alá olyan aktákat, melyek valamely törvény interpretálására vonatkoznak

Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). Több ízben megírtuk, hogy a minisztériumi főtisztviselők minden rendelkezésükre álló eszközöket felhasználják arra, hogy szabotálják a Maniu-kormány munkáját. Különösen a pénzügyminisztériumban — Bratianu Vintila szűkebb patriájában — ütközött a kormány munkája rendkívüli nehézségekbe. Madgearu pénzügy miniszter úgy látja, hogy erélyes eszközökkel próbál véget vetni ezeknek az állapotoknak. A pénzügyminiszter két szabályrendeletet adott ki, amelyek már meg is jelentek a „Monitorul Oficial”-ban. Az első rendelet a következőket tartalmazza:

Képviselőknél és szenátoroknál kivül, mindenkinek tilos a pénzügyminisztérium épületébe jutni reggel 8-11 óra között. Információkkal csak bizonyos, erre a célra felhatalmazott tisztviselők szolgálhatnak, akiknek nevét a minisztériumi igazgatók kötelesek az államtitkárral közölni. Az információt adó tisztviselők irásban kötelesek a kért fel-

világosításokat megadni, miután azokat előzőleg a minisztériumi igazgatónak bemutatják.
A második rendelet értelmében a minisztériumi igazgatók a jövőben semmi olyan aktát nem irhatnak alá, amelyek bizonyos törvények interpretálására vonatkoznak, vagy amelyek elvi természetű döntéssel egyértelműek. Az ilyen akták aláírása kizárólag a miniszter, vagy az államtitkár hatáskörébe tartozik.

A pénzügyminiszter nem akarja elengedni az új házak adóját, holott e könnyítés nélkül szó sem lehet az építkezés megindulásáról

A kamara munkáügyi bizottsága a miniszterelnöknél fog tiltakozni a javaslat antiszociális szelleme ellen

Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara munkáügyi bizottsága tegnap délután kezdte meg az autonóm építkezési pénztár felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Mint ismertes, a kormány az építkezések előmozdítása érdekében a felállítandó építkezési pénztár utján hosszulejáratu oleső kölcsönöket folyósít, amelyeket a törvényjavaslat értelmében kétféle típusú ház építésére lehet felhasználni. Az ország közvéleményének nagy meglepetésére a törvényjavaslat úgy intézkedik, hogy a részint külföldi pénzeszoportok, részint pedig az állam által a pénztár rendelkezésére bocsátott összegnek 90 százalékát fogják állami tisztviselők és nyugdíjasok számára felhasználni és a szegényebb soru lakosok számára mindössze tíz százalék jut ebből az amugysem túlságosan nagy összegből.

kívül, hogy ötvenmillió lejes évi szubvenciót folyósítsan az állam azoknak, akiknek évi jövedelme nem éri el a 150 ezer lejt.

Mogatasát ahhoz, hogy a javaslat szociálisabb szellemben készüljön el.

Madgearu pénzügyminiszter kijelentette, hogy sem a globális adó fizetése alól nem mentesíti az új házakat, és nem adhatja azt az ötvenmillió lejt sem, amely az évi 150 ezer lejt jövedelműeknek a részletek fizetését megkönnyíthetné. A pénzügyminiszter végül kijelentette, hogy hajlandó elengedni az elemi adót, valamint a bélyegilletéket. Ezután a pénzügyminiszter elhagyta az ülést és a vitát Raducanu munkáügyi miniszter jelenlétében folytatták tovább.
Romulus Dan szocialista képviselő kijelenti, hogy a bizottság tagjai által kért kedvezmények megtagadása esetén még bérházak sem épülhetnek annál kevésbé egyszerű lakóházak s szegényebb néposztályok számára. Azt az indítványt teszi, hogy a bizottság kéréseit terjesszék a kamara plénuma elé és a javaslat függeléképpen szavazzák meg. Végül azt javasolja, hogy a bizottság menessen delegációt Maniu miniszterelnökhöz, akinek kérések ki a tá-

Magátasát ahhoz, hogy a javaslat szociálisabb szellemben készüljön el.
Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő csatlakozik Dan Romulus javaslatához. St. Mihaescu mérnök rámutat arra, hogy a globális adó elengedésével az állam voltaképpen nem veszít semmit. E könnyítések nélkül ugyanis senki sem fog építkezni és így ugyiszólván a fiskusnak az érdeke, hogy a bizottság által kért engedményeket megadja. Hiszen ha ezeket az engedményeket nem adják meg, építkezés nem lesz és az állam semmit sem fog építkezés címén inkosszalni. Viszont ha megadják, akkor az állam az építkezésben résztvevő mindenféle iparvállalatoktól, ugymint téglacement, mész, gipszgyáraktól, valamint fűrészekről és egyéb iparágaktól sokkal nagyobb összeget fog tudni bevenni formalmi adó és egyéb adó fejében. Több hozzászólás után Pistiner szocialista képviselő javaslatára Raducanu miniszterből, Mihaescu, Ivanccanu és Hegedüs képviselőkől bizottságot állítottak össze, amely bizottság még e napokban felkeresi Maniu miniszterelnököt, akitől kérni fogják, hogy tegyen eleget a bizottságban megnyilatkozott kéréseknek.

Magátasát ahhoz, hogy a javaslat szociálisabb szellemben készüljön el.
Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő csatlakozik Dan Romulus javaslatához. St. Mihaescu mérnök rámutat arra, hogy a globális adó elengedésével az állam voltaképpen nem veszít semmit. E könnyítések nélkül ugyanis senki sem fog építkezni és így ugyiszólván a fiskusnak az érdeke, hogy a bizottság által kért engedményeket megadja. Hiszen ha ezeket az engedményeket nem adják meg, építkezés nem lesz és az állam semmit sem fog építkezés címén inkosszalni. Viszont ha megadják, akkor az állam az építkezésben résztvevő mindenféle iparvállalatoktól, ugymint téglacement, mész, gipszgyáraktól, valamint fűrészekről és egyéb iparágaktól sokkal nagyobb összeget fog tudni bevenni formalmi adó és egyéb adó fejében. Több hozzászólás után Pistiner szocialista képviselő javaslatára Raducanu miniszterből, Mihaescu, Ivanccanu és Hegedüs képviselőkől bizottságot állítottak össze, amely bizottság még e napokban felkeresi Maniu miniszterelnököt, akitől kérni fogják, hogy tegyen eleget a bizottságban megnyilatkozott kéréseknek.

JAJ ÉS KÖNNY

fogja egész életére kísérni, ha elmulasztja csekély 100 lejért idejében megvásárolni az 1930 május 20-án sorsolandó, bármely fodrász, tőzsde és más nyílt üzletben és a központi sorsjegyirodában Cluj, P. Unirii 20. vásárolható Kórházsorsjegyet, mellyel könnyűséggel megnyerheti az 1 millió készpénz főnyereményt. Kísértse meg tehát szerencséjét, amíg nem késő!

„Albina Bank” által garantálva!

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszeg: Ernő Strada Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utannyomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Repülőállomásokat létesítenek London belsejében.** Londonból jelentik: A kormány a légügyi hatóságok előterjesztésére elhatározta, hogy London belsejében repülőállomásokat létesít. Ezek az állomások egyenként 200x200 négyzetméter területűek lesznek és 90 méter magasságban lesznek az utastól. Ezeknek a belső repülőállomásoknak a rendelkezése, hogy megkönyvítik az angliai légközi forgalmat.

— **Három évi börtönrre ítélték, mert egyik gyermekét megfojtotta, a másikat disznóknak adta oda táplálékul.** Bécsből jelentik: Az osztrák főváros esküdtszéke három évi súlyos börtönrre ítélt Plank Róza huszonhárom éves sanktpótlenti eselédlyant, aki elsőszülött gyermekét megfojtotta és egy trágvadmomban ásta el, a másodikat elevenen a disznóknak adta oda táplálékul. A bestialis eselédlyant felebbezett az ítélet ellen.

— **A „Kajüt“ első teljes szövegű kiadása.** Benany Sándor nagy vitát felkavart izgalmas drámája most könyv alakban is megjelent. A nagy érdeklődést keltett munkának ez az első teljes szövegű kiadása és így még azok számára is, akik színpadon látták, külön figyelmet érdemel. A „Kajüt“ rendkívül izléses kötetének, amelyben a budapesti előadások kihagyott részletek is bennefoglaltnak, ára hatvan lej és minden könyvkereskedésben és utcai árusítónál kapható.

— **Tukát a felelővitali bíróság is 15 évi fegyházra ítélte.** Pozsonyból jelentik: A felelővitali törvényszék ma ítéletet hirdetett a Tuka-per felelővitali tárgyalásán. A felsőbíróság helybenhagyta Tuka 15. Snacky 5 évi fegyházbüntetését, ugyiszintén Mach felmentő ítéletét is. A felelővitali törvényszék csak az elsőfoku ítélet indoklásán ejtett meg kisebb változtatásokat.

— **Országos vásár.** Huedin (Bánffyhyud) április hó 14. és 15-ére eső országos vására április hó 15. és 16-án lesz megtartva.

— **Észak-sarki expedíciót küld ki Szovjetország.** Londonból jelentik: A Tass távirati iroda jelentése szerint a szovjetkormány támogatásával Smith, Samoilovits és Wiese egyetemi tanárok vezetésével észak-sarki expedíció indul a nyár folyamán felfedező utra. Az expedíció a Sedow jégtörőn teszi meg az utat. A céljuk az, hogy a II. Miklós és Ferenc József-föld belsejét kikutassák és térképezzék. Ezenkívül a sarki területek faunáját is tanulmányozni fogják.

Még 2 napig tart az IVETTE-hét

— **Orvosi hír.** Dr. Ligeti Sándorné Somogyi Ilona orvos, szemspecialista, külföldi tanulmányutjáról visszatért s szegény betegek részére rendeltést tart a kolozsvári Zsidó Kórház ambulatóriumában minden kedden és esütörtökön délután 5—6-ig. (Nagyszamos-utca 16.).

— **Megválasztották az új letti köztársasági elnököt.** Rigából jelentik: A lett parlament ma választott köztársasági elnököt. Kvis képviselőt választották meg 55 szavazattal, 19 szavazattal többesével a köztársaság elnökévé.

— **Bankett az újzélandi Wellingtonban Byrd tiszteletére.** Londonból jelentik: Az újzélandi Wellingtonból jelentik, hogy a kormányzat bankettet adott Byrd altengernagy tiszteletére. Byrd az újságírók előtt tett nyilatkozatában azt hangoztatta, hogy meggyőződése szerint a jövő óceáni forgalom közlekedési eszköze a léghajó lesz s annak a reményének adott kifejezést, hogy az az idő már nincsen messze, amikor rendszeres óceáni utasléghajón fiz-tizenkét nap alatt kényelmes pihenőkkel meg lehet tenni az Újzéland-Newyork és Újzéland-London közötti utat.

Magyar képviselő látogatása a bukaresti kamarában

Bucuresti-Bukarest, április 10. A kamarára ma délutáni ülésén megjelent a folyosón a magyar parlamentnek egy ismertebb tagja Szmracsányi György képviselő, akit Maniu miniszterelnök és Vaida belügyminiszter fogadtak a képviselőház elnöki szobájában. Az új-

ságírók kérdésére Szmracsányi kijelentette, hogy részint magánügyben, részint pedig bizonyos kereskedelmi konvenciók megkötésére vonatkozólag folytatott tárgyalásokat a miniszterelnökkel.

— **Letartóztattak Berlinben három kommunistát, akik a hadseregben csináltak propagandát.** Berlinből jelentik: A rendőrség és a Reichswehr körében folytatott kommunista propaganda miatt ma a német birodalmi fővárosban három embert letartóztattak. Az őrizetbe vett kommunistáknak hír szerint összeköttetések voltak a szovjet kereskedelmi képviselővel.

— **Felavatták a madridi sajtópalotát.** Madridból jelentik: A sajtópalota felavatásának ünnepségei keretében Alba herceg külügyminiszter a hercegi palota összes termeiben fogadást rendezett az ünnepségekre a spanyol fővárosba érkezett külföldi újságírók tiszteletére.

— **A francia-török vegyes bíróság elutasította Abdul Hamid örökösének igényét a szíriai birtokokra.** Londonból jelentik: Konstantinápolyból jelentik, hogy a francia-török vegyes döntőbíró-ság elutasította néhai Abdul Hamid volt szultán örökösét a volt uralkodónak a Libanon területén és Szíriában birtokos területei ingatlanaira vonatkozó igényeit tekintetében.

— **Swinemündében torpedóflotilla várja a svéd királyné koporsóját.** Berlinből jelentik: Swinemünde kikötőjében svéd torpedóflotilla várja a Rómában elhalt királyné koporsóját hozó vonatot. A koporsót vivő torpedórombolót a német hadiflotta két torpedóflotillája kíséri ki a német vizekről.

— **Matrózlázadás tört ki egy francia hajón.** Párisból jelentik: Billaóól jelentik, hogy a spanyol partok közelében a Guetary francia gőzösön matrózlázadás tört ki. A lázadókat a kikötői hatóságok által segítségül küldött hajók legénysége megfékezte. Több matrózt letartóztattak.

— **Palesztina déli részét is elarasz-totta az egyiptomi sáskaráj.** Londonból jelentik: Kairói jelentés szerint a sáskaveszedelem Egyiptom keleti részében egyre nagyobb arányokat ölt. A Sinaí félsziget északi részén levő vasútvonalon és déli Palesztinában a vasúti forgalmat a sáskarájok akadályozzák. A sáskák helyenkint egy méter magasságban borítják a földet. A sáskák elérték El Kantarát és mindent elpusztítanak a mezőkön.

— **Állítólag felismerték Kutjepov tábornok elrablójának egyikét.** Párisból jelentik: A Journal közlése szerint tanuk jelentkeztek a párisi rendőrség előtt s jelentették, hogy Kutjepov tábornok normandiai hajóraszállításának tettesei közül egyet felismertek. Az illető a G. P. U. párisi egyik ügynöke. A tanuk szerint a szovjetügynök az elrablásnál szerepelt vörös taxiból szállított ki s ő mag is tevékeny részt vett az eszméletlen tábornok hajóraszállításában.

— **Megkezdik a jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződés revíziós tárgyalásait.** Bécsből jelentik: A jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződés revíziós tárgyalásaira a jugoszláv delegáció az osztrák fővárosba érkezett. E tárgyalásokkal egy időben fognak folyni a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés revíziós tárgyalásai is. Osztrák gazdasági körökben biznak abban, hogy a jugoszlávok és a magyarok is elfogadják az osztrák gabonavámemeléseket.

— **Peszach-ünnepi istentisztelet.** A Ferdinand király-uti zsinagógában ünnep előestéjén, szombaton, é hó 12-én és második estéjén, vasárnap az istentisztelet pontban egynegyed nyolc óra-
kor kezdődik. Vasárnap, ünnep első napján és hétfőn, ünnep másodnapján a reggeli ima 7. a Mussaff ima délelőtt 10 órakor kezdődik.

— **Törvényszék előtt a tízmillió aradi vasúti panama ügye.** Aradról jelentik: Az aradi törvényszék ma reggel 9 órakor megkezdte annak a tízmillió aradi vasúti panamának a tárgyalását, melynek számai még az 1925-ös évre nyulnak vissza s amely az utóbbi évek egyik legnagyobb bűnügye. A panamának kilenc vádlottja van, akik között első helyen Müller Ede nyugalmazott vasúti főfelügyelő áll. A vád ellenük sikeresítés.

ADY ENDRE összes költeményei

amelyek eddig 12 kötetbe voltak foglalva

most

egy nagy albumalaku kötetbe gyűjtve

476 lej

az „UJ KELET“ könyvosztályában.

K davező fizetési feltételek!

Amerika új kábítószere

Newyork, április 4. Amerika könnyelmű világa is ismeri a hasist, Newyork Greenwich-village nevű városrésze a hasis-klubok főszéke. A newyorki rendőrségnek külön osztálya foglalkozik a narkotikumokkal, amelyeknek behozatala és árusítása tilos. Az erélyes tiltakozásokat azonban áttörő egy növény, amely jelenleg vígan tenyészik még Newyork város belső telkein is.

Ez a növény — szinte ikertestvére a hasisnak, — a marihuana. A marihuana máris kezdi kiszorítani a hasist, amelyhez hasonlóan érezteti pusztító hatását. Ezzel azonban kevésbé törődnek azok, akik hasznót látnak tenyésztéséből és árusításából. A marihuana-nak kedvez a newyorki klíma. Amikor a növény elvirágzott, magját és gyenge alsó leveleit leszedik és hűvös, sötét helyen szárítják. Ezt követően összekeverik alkohollal keverék, majd ismét megszárazítják, hogy azután paprikával, cukorral és aromatikussal szerezzenek. Amikor ez megvan, cigarettát töltenek vele.

A cigarettáformára arra jó, hogy nyilvános helyen is élvezhetővé tegye ezt a kábító mérget. — A hívek szerint: édes mérge. A marihuana első hatása élénk-ség, nyugtalanság, később álmatlanság, majd pontosan az ópiumévezés tünetei mutatkoznak. A marihuana-zivó előtt minden megnagyitva, erősen hangsúlyozottan jelenik meg: a tapsolás például mennydörgésszerűen hangzik; meghallják egy tü leesését. A marihuana-t zivó, ha átmegegy szobán, az az érzése, mintha hosszú-hosszu utat tett volna meg. Ha leül egy fotelba, mintha nagy vándorutról érkezett volna a legpuhább paradicsomban: a másodpercek óráknak tűnnek. Ebben a fázisban a marihuana-zivó jól érzi magát; szeleme mintha megszabadult volna testétől: könnyű és emberfeletti szabad. Ennek következtében természetesen nem tudja magát semmire sem koncentrálni. Megförténi, hogy órák multával visszatér ugyanarra a tárgyra, amelyet órákkal azelőtt elhagyott. Ez már a megőrülés tünete egyébként. Minden mulattatja őt, akárcsak egy gyermeket. Megfigyelték például marihuana-zivókat, amint arcukat felfújták, majd vídám pofacsapással ismét lelapították. A marihuana-zivó olyanná lesz pár órára, mint a gyermek.

Hallucinációk nincsenek, ellenben a legfűrebb gondolatok jutnak eszébe. Ajkai elernyednek, életreje csökkeni kezd, arca fehér, mint a kréta, pulzusa alig ver. Ilyenkor végső erejét feszíti meg, hogy eltolja magától a kábítószert és annak ellenszereként valamely izgatószerhez nyuljon. Ebben az állapotban szoktak limonádét, még inkább meleg fekete-kávéval inni és egy órára lepihenni. Alvás után ismét jobban érik magukat. Az értelem képesség csak hosszabb marihuánázás után csökken.

Greenwich-village élkelő marihuana-barlangjaiban a marihuana-zivók körben ülnek a szobában, kényelmesen és elmesélik egymásnak szívas közben támadt gondolataikat és látományaikat. Egyik figyel, a másik mindenféle bohó mozdulattal neveteti társait. Newyorkban a narkotikum elleni küzdelemben a hatóságok nemrégiben büszkén jelentették, hogy három millió dollárnyi tilos narkotikumot sikerült lefoglalniok. Mit használnak azonban, hogyha gátat vetnek is a narkotikum behozatalának, viszont egy épp oly veszedelmes növény tenyészthető magában Newyorkban.

Három kötet

760 oldal

130 lej

THOMASS MANN
Buddenbrook ház

A Nobel-díjas író világhírű munkája

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

Pályázat

Május elsejére kellemes hangú, zeneileg képzett kántort keresünk, ki a hitkönyvet, metszőt és esetleg moheli teendők végzésére megfelelő képzéssel bír. Családi állapotok, képzettséget igazoló bizonyítvány-másolatok beküldendők. Fizetés megegyezés szerint. Költségeket csak a meghívottak térítünk meg.

Resitai hitközség elnöksége

— **A Palesztinában** az erdélyi Palesztinában hozza a mármahatározat, hogy a mármahatározat vezetését győgszeresné ut, az az bizottság elnöke v. dök ezentul minden vándorlással képes düljanak Frenkel M.

— **A lengyel zsidó Shaw-jelentés ellen.** A varsói zsidó hitkönyvvezető Macdonald-nöknek sürgöny utja küldött a Shaw-bizottság javaslatai ellen. megállapítások — zsidókkal szemben — ok. A tiltakozások glia teljesítse tört igéretét.

— **Egy 169 éves zsidó Newyorkból jelentik** gikus körülmények k pel Bier, 169 éves ne Amikor szivarra gy zei odaértek szakái fogott. A szerencséségi sebeket szeny belehalt. Coppel B. született és harminc dorolt ki Amerikában mek, negyven unoka unoka siratja. Szá napján Coolidge eln Washingtonba és g.

— **A cluji „Gutentegyet”** 1930. április este fél 9 órai kezdő gimnázium disztes neestly tart a ké 1. Adam: Nürnberg. Zenekar. A fuvola játssa. 2. Fráter Lor li a Dalkar. 3. Ke Fantázia. Előadja a zer: Serenade. Enek rumbescu: Ballada. kari kísérettel. A sz játssa. — Szünet. — dal. Eneki a Dalkar Balett. Hegedűkon rettel. A szolót Hoc 8: Dely: Férfiének. szolót éneklő Simó Tannhauser operáb kar. A trombon-sz játssa. 10. Beethov kari kísérettel énel nagy: Dely Szabó Belépődij nincs. — kötelező.

— **Az első főiskola** — zsidó. Rómában kultuszminiszter dr asszonyt főiskolai ta. Ez az első eset, hogy kolai tanszékre kine rizzi zsidó származá van számos rabbi-es — **Brandes főbíró munkát folytat.** Né Amerika cionista sz fölt bizottság, amely ler, Rabbi Izrael Gó Ratnoff és Dávid, falta, hogy rábirja főbíró a cionista me zérét arra, hogy isz gyen a mozgalomban téséből kiderült, ho kerrel kecsgetnek. hogy a palesztinai ismét dolgozni akar ben.

— **Uj-Délwalesben** foscították ki egyik köcskját. Londonból jelentik, hogy Uj-D utvonalon álaros n egyik gyorsvonat p lók egyik alkalmas többieket alkalmas két postaszakot b egyik alagutban a z szákmányukkal. A font sterling értékű ben és bankjegyek autón üldözi a rabl — **A bécsi egyetem** geket teremtenek. E egyetemi tanács az hallgatói számára u gozott ki, mely sz nemzetbeli hallgató bécsi egyetem össze alább egyszázalékát zetésének minősül külön egységgel bá nacs. A német biro ten külön egyetemet egyetem keretén b dentenschaft elneve százalékot el nem é kok a „vegves nem kerülnek, melyeket ségképen fog kezel nacs.

ENDRE költeményei

kötetbe voltak foglalva
ost
laku kötetbe gyűjtve
6 lej

könyvosztályában.
tési feltételek!

kábítószere

A. Amerika könnyel
i a hasist, Newyork
nevi városrésze a
ke. A newyorki rend-
tartálya foglalkozik a
amelyeknek behoza-
dos. Az erélyes tilal-
attóri egy növény,
gan tenyészik még
só telkein is.
szinte ikertestvére a
huana. A marihuana
ani a hasist, amely-
eti pusztító hatását
sbbe törődnek azok,
k tenyészéséből és
huanaának kedve a
nikor a növény elvi-
gyenge aiso leveleit
sötét helyen szárít-
sszezuzak, alkohol-
smét megszáritják,
kával, cukorral és
el fűszerezik. Ami-
rottat töltenek vele.

arra jó, hogy nyil-
zhetővé tegye ezt a
hívek szerint: edes
a első hatása élénk-
később álmatlanság,
piánélvezés tünetei
rihuana-szívó előtt
erősen hangsúlyo-
a taposás példánl
hangzik: meghall-
A marihuana-t szí-
zobán, az az érzése,
an utat tett volna
telba, mintha nagy
t volna a legpu-
a másodikpercek
bbben a fűsziszban
ézi magát: szelle-
adulit volna testétől:
ettien szabad, em-
természetesen nem
re sem koncentrá-
ogy órák multával
a tárgyra, amelyet
gyott. Ez már a
gyébként. Minden-
sak egy gyermeket,
l marihuana-szívó-
felfújta, majd vi-
nét lelapították. A
anna lesz pár órá-

esenek, ellenben a
ok jutnak eszükbe.
letereje csökkeni
a kréta, pulzusa
égső erejét feszíti
gától a kábítószert
ent valamely izga-
bban az állapotban
nég inkább meleg
gy órára lepihenni.
an érzik magukat,
csak hosszabb ma-
ten.

lököl marihuana-
huana-szívók kör-
n, kényelmesen és
szívás közben tá-
és látományaitak.
k mindenféle bohó
társait. Newyork-
eni küzdelemben a
a büszkén jelentel-
lió dollárnyi tilos
lefogaltnok. Mit
vha gátat vetnek is
atalának, viszont
mes növény te-
Newyorkban.

zat

mes hangu, zenei-
eresünk, ki a hit-
otleg moheli teen-
elő képzéssel bír.
képzettséget iga-
solatok bekülden-
és szerint. Köt-
lyottnak térítünk
tküzség elnöksége

A Palesztinahivatal közleményei.
Az erdélyrészi Palesztinahivatal tudom-
ásom hozza a mármaroszi zsidóság-
nak, hogy a mármaroszi Palesztina-
hivatal vezetését Frenkel Misu
gyógyász ur, az ottani Palesztina-
bizottság elnöke vállalta. Az érdeklő-
dők ezentul minden, a palesztinai ki-
vándorlással kapcsolatos ügyben, for-
duljanak Frenkel Misu urhoz.

A lengyel zsidóság tiltakozik a Shaw-jelentés ellen. Varsóból jelentik:
A varsói zsidó hitközség és a varsói rab-
binátus Macdonald angol miniszterel-
nöknek sürgöny útján tiltakozó átiratot
küldött a Shaw-bizottság megállapításai
és javaslatai ellen. Ezek a javaslatok és
megállapítások — hangsúlyozzák — a
zsidókkal szemben nagyon igazságtala-
nok. A tiltakozások követelik, hogy An-
glia teljesítse történelmi jelentőségű
ígéretét.

Egy 109 éves zsidó tragikus halála.
Newyorkból jelentik: A napokban tra-
gikus körülmények között halt meg Cop-
pel Bier, 109 éves newyorki zsidó ember.
Amikor szivarra gyújtott, reszkető ke-
zei odaérték szakállához, amely tüzet
fogott. A szerencsétlen ember olyan
égsi sebeket szenvedett, hogy azokba
belehalt. Coppel Bier Lemberg mellett
született és harminc évvel ezelőtt vándor-
olt ki Amerikába. Tizenhárom gyer-
mek, negyven unoka és tizenkilenc déd-
unoka siratja. Száznegyedik születése
napján Coolidge elnök magához kérte
Washingtonba és gratulált neki.

**A eluji „Gutenberg Dal- és Zene-
egylet” 1930. április 10-án, vasárnap
este fél 9 órai kezdettel, a rom. kath.
fogimázium diszterében, dal- és zene-
estélyt tart a következő műsossal:**
1. Adam: Nürnbergi baba. Előadja a
Zenekar. A fuvolaszólót Török Béla
játssa. 2. Fráter Loránd: Ballada. Ének-
li a Dalkar. 3. Ketelbey: Ezüst felhő.
Fantázia. Előadja a zenekar. 4. Kreut-
zer: Serenade. Énekli a Dalkar. 5. Po-
rubescu: Ballada. Hegedűszóló, zene-
kari kísérettel. A szólót Hanner Andor
játssa. — Szünet. — 6. Liszt: Szervezeti
dal. Énekli a Dalkar. 7. Beriot: Scene de
Balett. Hegedűkoncert, zenekari kísé-
rettel. A szólót Hochtél Rudolf játssa.
8. Dely: Férfiének. Énekli a Dalkar. A
szólót énekli Simó Péter. 9. Aria a
Tannhauser operából. Előadja a zene-
kar. A trombonszólót Vida György
játssa. 10. Beethoven: Dícséret. Zene-
kari kísérettel énekli a dalkar. Kar-
nag: Dely Szabó Géza zeneszerző. —
Belépőji nines. — Műsor megváltása
kötelező.

Az első főiskolai tanárnő Itáliában — zsidó. Rómából jelentik: Az olasz
kultuszminiszter dr. Les Marizzi kis-
asszonyt főiskolai tanárnővé nevezte ki.
Ez az első eset, hogy Itáliában nő főis-
kolai tanszékre kineveztek. Dr. Les Ma-
rizzi zsidó származású és rokonságban
van számos rabbi-családdal.

**Brandes főbíró ismét aktív cionista
munkát folytat.** Newyorkból jelentik:
Amerika cionista szervezete által kijelöl-
t bizottság, amely áll: dr. James Hel-
ler, Rábi Izrael Goldstein, dr. Nathan
Ratoff és Dávid Freibergerből, vál-
lalta, hogy rábíra Louis W. Brandes
főbíró a cionista mozgalom egykori ve-
zerét arra, hogy ismét aktív részt ve-
gyen a mozgalomban. A bizottság jelen-
téséből kiderült, hogy fáradozásaik sik-
kerrel kecsegtetnek. Brandes megígérte,
hogy a palesztinai események nyomán
ismét dolgozni akar Palesztina érdeké-
ben.

**Uj-Délwalesben álarcos rablók
fosztották ki egyik gyorsvonat posta-
koszáját.** Londonból jelentik: Sydneiből
jelentik, hogy Uj-Délwales egyik vas-
utvonalán álarcos rablók kifosztották
egyik gyorsvonat postakoszáját. A rab-
lók egyik alkalmazottat leütötték s a
többieket ártalmatlanná tették, majd
két postaszakot birtokba vettek és
egyik alagútban a vonatból kiugrottak
zsákmányukkal. A postaszakokban 4600
font sterling értékű készpénz volt ezüst-
ben és bankjegyekben. A rendőrség
autón üldözi a rablókat.

**A bécsi egyetem diáknemzetisé-
geket teremtenek.** Bécsből jelentik: Az
egyetemi tanács az egyetem külföldi
hallgatói számára új szabályzatot dol-
gozott ki, mely szerint azok az egy-
nemzetbeli hallgatók, akiknek száma a
bécsi egyetem összes hallgatóinak leg-
alább egyszázalékát teszik ki, diáknem-
zetiségnek minősülnek és velük, mint
külön egységgel bántik az egyetemi ta-
nács. A német birodalmi diákok szin-
tén külön egységet fognak alkotni az
egyetem keretein belül Deutsche Stu-
dentenschaft elnevezés alatt. Az egy-
százalékot el nem érő nemzetiségi dia-
kok a „vegyes nemzetiségi” csoportba
kerülnek, melyeket szintén külön egy-
ségként fog kezelni az egyetemi ta-
nács.

KÖZGAZDASÁG

A kormány bizottságot küldött ki a ka- mat szabályozásának tanulmányozására

A bizottság néhány napon belül elkészül munkájával

**Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Uj
Kelet tudósítójától.)** A kormány Panai-
tescu, a Creditul Urban elnökének veze-
tésével egy bizottságot küldött ki a ka-

mat szabályozására vonatkozó törvény-
tervezet előkészítésére. A bizottság mun-
káját rövidesen elvégzi s a törvényt
legközelebb a parlament elé terjeszti.

Nem teljesítik a kereskedőknek az adóketetési eljárás módosi- tására vonatkozó kérését

**Bucuresti-Bukarest, április 10. (Az Uj
Kelet tudósítójától.)** Mint ismeretes, a
kereskedők tanácsa a tulzott adóketet-
ések elleni mozgalommal kapcsolatosan
az ügyvezetett „patenta fixa” megsza-
bott adó ketetését kérte a kereskedőkre.
A kereskedelmi és iparkamarák szövete-
sege ugyanilyen kéressel fordult a kor-
mányhoz és ilyen értelmű memorandu-
mot terjesztett Maniu miniszterelnök
elő. A miniszterelnökség a pénzügy-
minisztériumhoz terjesztette át tanulmá-
nyozás végett ugy az iparkamarák me-
morandumát, mint a kereskedők taná-
csának kérését. Madgearu pénzügy-
miniszter kiadta a memorandumot tanul-
mányozás végett a minisztérium tanul-
mányi hivatalához.

A tanulmányi bizottság még nem fe-
jezte be az adatgyűjtést, de már az ed-
digiekből is megállapítást nyert, hogy
a szabott adóösszegekből nem lehet fe-
dezni a költségvetési előirányzatot.
Valószínűnek tartják, hogy emiatt a
pénzügyminisztérium kénytelen lesz a
kereskedőkkel és iparosokkal szemben
továbbra is az eddigi adóketetési eljá-
rást alkalmazni, amelynek alapelveit
az egyenes adókról szóló törvény szá-
bályozza.

Értesülésünk szerint a kereskedők és
iparosok érdekképviseletai nem nyug-
szanak bele a pénzügyminisztérium
döntésébe és tovább fogják folytatni ak-
ciójukat a „Patenta fixa” bevezetése ér-
dekében.

**A román-osztrák kereskedelmi szer-
ződés.** Bukarestből jelentik: Az Ausz-
triával való gazdasági tárgyalásokra
kiküldött bizottság az előkészítő mun-
kálatakat már elkészítette, úgy hogy a
tárgyalások április közepén már meg-
kezdődhetnek. A legfontosabb Ausztriá-
ba exportálandó cikkek élő állatokra
és nafta-termékekre vonatkoznak.

Az árutörszde választmányának ülése.
A kolozsvári árutörszde választmánya
tegnap este Pascu Valer elnöklété alatt
ülést tartott. Az ülésen a törszde me-
gnyitására előkészületeit beszélték meg.

**A kormány leszállította a szénpor
szállítás árát.** A CFR vezérigazgató-
sága március 1-től augusztus 15-éig,
terjedő időre a Zsilvölgyéből szállítan-
dó köszénporra tizenöt százalékos szállí-
tási kedvezményt léptette életbe.

Egy autógyár fizetéképtelensége.
Prágából jelentik: A Kolandé F. & Tsa
automobilgyár és mechanikai intézet
fizetéképtelenséget jelentett be. A gyár
leltára 4 millió korona passzívát és
1.05 millió korona aktívát mutat föl.
A cég 35 százalékot ajánlott föl a hite-
lezőknek.

**Létrejött az elvi megállapodás a cseh-
román kereskedelmi szerződés kérdése-
ben.** Bukarestből jelentik: A Comsa
 szenátor által vezetett román delegáció
és a Künsel-Jizersky bukaresti cseh
követ által vezetett cseh delegáció kö-
zött tegnap létrejött a megállapodás a
két állam közötti kereskedelmi konven-
ció általános alapelveire vonatkozólag.
A tárgyalások során megállapítást
nyert, hogy csaknem az összes kérdé-
sekben teljes megegyezés uralkodott a
két delegáció között. Az elvi megállapo-
dást a delegációk bemutatják kormá-
nyaiknak és rövidesen kezdetét veszi a
részletkérdések megvitatása is.

**Megújítják a német nitrogénzind-
ikátust.** Berlinből jelentik: A nitrogén
szindikátust ez év július elsejei kezdé-
tel hét évvel megújítják azzal a kikö-
téssel, hogy öt év múlva a szindikátus
felmondható. A szindikátus német ni-
trogénproduktója 98 százalékot ölel fel
és megengedi, hogy más német társu-
latok is vásárolhatnak tőlük. A szindi-
kátus már megállapította a kvótát és
pedig a következőképen: J. G. Farben
840 ezer tonna német ammoniák (ehhez
tartoznak a Ruhr-vidéki bányák is)
egyelőre 110 ezer tonnát, 90 ezer tonnát
kapnak a német koksztelepek, ugyan-
csak 90 ezer tonnát a bajor nitrogén-
művek. 22 ezer 500 tonnát az Oberkoks-
gesellschaft és 60000 tonnát a Vereinigte
Deutsche Gaswerke. A gázműveknek
joguk van a kénés amoniák kedvezmé-
nyes eladására. Mint eddig, ezután is
a kénés trágyát ugy a belföldön, mint a
külföldön a szindikátusnak van joga el-
adni. Az egyes részvénytársaságok
csak koláltott mennyiséget adhatnak el.

Kifizetik az állam összes adósságait.
Bukarestből jelentik: A pénzügyminis-
térium és a Banca Nationala között
létrejött megállapodás értelmében az ál-
lamnak a magánosokkal szemben 1928.
évről visszamaradt tartozásait abból a
300 millió lejből fogják lefedezni, amely
a Németországgal kötött egyezményből
kifolyólag az állam rendelkezésére áll.
A pénzügyminisztérium összeállította
az 1928. évi tartozások pontos listáját
és a kifizetések a listán megállapított
sorrend szerint fognak történni. Az ál-
lamnak a többi évekből visszamaradt,
magánosokkal szemben fennálló tarto-
zásait abból az egy milliárd 150 millió
lejes alapból fogják kifizetni, amelyet
a célból vettek fel az állam ez évi köl-
tségvetésébe.

**Beszűntette fizetését egy bukaresti
pénzügyintézet.** Bukaresti tudósítónk
jelenti: A Banca de Effect de Actiune
tegnap beszüntette fizetését. A kétmil-
lió lej alapítókével alakult intézetnek
egymillió lejt tesz ki a passzívája. Az
insolvenca nagy feltűnést keltett és
bünyádi eljárások fogják követni.

**Monopolizálják a cukrot Görög-
országban.** Athénből jelentik: A görög
kormány elhatározta, hogy monopolizá-
lja a cukor árusítását. A kormányt
erre a lépésre az a tény készítette, hogy
az emult évben 60 ezer tonna cukrot
importáltak Görögországba. Itt emlit-
jük meg, hogy a török kormány ezzel
szemben május elsejével kezdődőleg
megszünteti a cukor monopóliumát.

Változások a Resica vezetésében.
Bukaresti tudósítónk jelenti: A Resica
vezetésében a közeli napokban nagy-
fontossága személyi változások fognak
megtörténni. Busila, a jelenlegi admi-
nisztrátor delegue visszavonul és min-
den hatásköre meg fog szünni. Ez a
változás a liberális töké nyabb előreté-
résének tulajdonítható. Busila távozá-
sát más változások is fogják követni.

**Az állam Jugoszláviának adta el a
petróleumvállalatoktól járó természet-
beni petróleumjárándóságát.** Bukaresti
tudósítónk jelenti: Az államnak a pe-
tróleumvállalatoktól, állami járándóság
címén minden évben 2500 vagon fino-
mitatlan petroleum járándósága van.
Eddig az állam ezt a mennyiséget
mindig a belföldi piacon hozta forga-
lomba, ami a petroleumárak időnkénti
áresést vonta maga után. A petroleum-
vállalatok minden évben megkísérelték,
hogy természetbeni járulékek helyett kész-
pénzzel fizessenek, a kormány azonban
mindig visszautasította ezt az ajánlatot.
A bányatörvény módosítása most al-
kalmat adott a kormánynak, hogy pe-
tróleumjárándóságát a külföldön is ér-
tékesítse. Ennek eredményeképen az
államkincstár ezévi járándóságát egy
tételben Jugoszláviának adta el.

INNEN--ONNAN

A válóperes Hollywood. A rekordot
mindenesetre itt tartják. Mig Csikagó-
ban a gonosztevők adnak sok munkát a
bírószágnak, Holl; woodban a válópe-
res színészek gondoskodnak arról, hogy
ne unatkozzanak. Egy kis seregszemle:
Viola Dana, aki alig pár hete eskü-
dött örök hűséget a híres futballszár-
nak, Latty Flynnnek, már beadta a váló-
pert. Indokolása szerint a népszerű fut-
ballista minden este részegen járt haza
és mámoros állapotban őt rendszerint
inzultálni szokta.

Clara Bow bátyjától, Robert Bowtól
szintén hasonló ok miatt válik a fele-
sége. A derek ifju a hét hat napján il-
luminált állapotban tért otthonába.

Fatty contra Dorris Dean. Neje sze-
rint: „Fatty szörnyen szekáns.”

Normann Kerryt szintén faképpel
hagyta a felesége.

William Boy — Ellinor Fair. Indok:
engesztelhetetlen gyűlölet.

Lewis Stone neje pazarlását nem tud-
ta elviselni. A nóta vége válóper. Lo-
well Chermann egyszerűen unta a fele-
ségét. „Liba” mondta röviden. Helyette
Helene Costellót vette el. Az esküvőre
az ex-feleség sürgönyt küldött az uj
asszonynak, akinek részvétét fejezte ki.
Különbön pedig nem haragszik, mert
csinos tartásdíjat ítélt meg a bíróság.

Egy történelmi studio San-Fran-
cisco mellett van egy kínai mosóda,
papírost, a könyvnyomtatást és a puská
amelyet most le akarnak bontani, mert
tűzveszélyes. A mosóda tulajdonosa az-
zal érvel, hogy az épületet nem lehet le-
rombolni, mivel ma már történelmi em-
lék. Ezelőtt 35 évvel ugyanis itt készí-
tették az első amerikai filmet, ebben
a mosódává átalakított primitív studio-
ban. A pucérájra tehát a végén még
márványtábla kerül, ezzel a felirattal:
„Itt született meg az amerikai film-
gyártás.”

A newyorki kínaiak Harold Lloyd
ellen. Erdekes afférja támadt a kitünő
komikusnak, Harold Lloydnak a new-
yorki kínaiakkal. Legújabb hangos
filmje kínai milióban játszódik, egy
shangjai mulatóban, amely nem a leg-
szimpatikusabb beállításban szerepel.
Harold persze erősen karrikurozza a ki-
naiak félszégességét, annyira, hogy azt
maguk a különben beketűró kínaiak is
megsokallták és a newyorki mozit, ahol
a film premierjét tartották, valósággal
megrohanták. A földszinti nézőter
két-harmada megtelt kínaiakkal, akiknek
vezetője heves beszédet tartott előadás
közben és azt követelte, hogy a csufon-
dáros filmet égessek el. A beszéd hatása
alatt többszázan elhagyták a nézőteret
és visszakövetelték a belépődíjat. A za-
vargásnak aztán a rendőrség közbelé-
pése vetett véget.

Apróhirdetések

JÉGSZEKRÉNYEK
mészárosok és vendéglősök részére is min-
den méretben. S örökimérő pulok KERTÉSZ-
nél Targu-Mureș, telefon 314. Kivátna ár-
jegyzék. — Kép viselt Brassó és vidékére:
PAUL TITTES Brassov

**Uj orth. kóser
Étterem és Szál-
loda Baia-Mare
(Nagybánya)**
Figyelms, pontos
kiszolgálás, állandó-
an üres, tiszté szó-
bák állnak a t. utazó-
urak rendelkezésére
Olcsó árak, utazók
találkozó helye. Ort.
kóser restaurant
„IZSAK”
Baia-Mare, Piata Li-
bertatii 12 sz. (Kis-
piac-tér.)

PALESZTINAI כשר
של bor eredeti
palesztinai töltést bu-
telikában kapható a
Schwartz vendéglőben
Cluj, Cal. Reg. Ferdi-
nand 68. Egy üveg ára
160 lei. Ugyanott hus-
véti koszt olcsón a be-
nálható.

**AZONNALI belé-
pésre zsidó leány ke-
restetik, ki manikürö-
zésében, ondolásban,
hajmunkában perfekt.
Cim: „Baia-Evrasca”
Tg.-Mures,**

KÜLÖNBÉJÁRATU
elegánsan butorozott
szoba fürdőszobahasz-
nálattal a belvárosban
kiadó. Cim a kiadóba.

ÓVADÉK KÉPES
vált vidéki kereske-
dő raktárnoki vagy fel-
gyeleti, esetleg más
hasznos állást keres.
„Megbízott” jellegre a
kiadóba.

MAKULATURA p-
pir 5 kg.-ként is eladó
az Uj Kelet kiadóban.

**BARHOL MEGJELENT KÖNYVET
MEGKAPHAT AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.**

Színház—Művészet

A Magyar Színház iródtájának közleményei: MA ESTE: DIÁKSZERELLEM, HOLNAP ESTE: VIG ÖZVEGY

A nagyváradi operette-együttes ma este a „Diákszerellem”-ben folytatja diadalmos sikerű vendégjátékát.

Holnap este a „Vig özvegy”-ben, vasárnap este pedig a „Cigányszerellem”-ben lépnek fel a váradi operette-társulat kitűnő tagjai.

Ezenkívül vasárnap délután fél három órákor is játszanak az „Arany-páva” című operette-újdoncságban. Ezt a délutáni előadást nagyon olcsó mozi-helyarákkal tartják meg.

FRISKÓI TÁNCOSNÓ

Az idei évad legszenzációsabb film-sikere

Oriási hatása van a magyar színház legújabb filmszenzációjának, a „Friskói táncosnó”-nek. A közönség valóság-gal végigtapsolja az izgalmas jelenete-keket.

Aki még nem látta ezt a hatalmas film-művet, siessen a magyar színház-ba, mert már csak ma és holnap veti-tik a „Friskói táncosnó”-t. Ma három előadás lesz: 3, 5 és 7 órákor, holnap csak kettő: 5 és 7 órákor.

Helyárak valamennyi előadás alkalmával: 10, 20 és 30 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken este háromnegyed 9-kor: Diákszerellem. (A nagyváradi operette-társulat vendégjátéka. Horváth Böske, Mayer Kató, Bellák Miklós, László Andor vendégjátéka. Bérlet 36. szám. B. Sorozatszám: 274.)

Szombaton délután fél 3 órákor: Borcsa Amerikában. (Nagyon olcsó mozi-helyarákkal. Jegyk ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 275.)

Szombaton este 9-kor: Vig özvegy. (Le-hár legszebb operettje. A nagyváradi operette-társulat vendégjátéka. Horváth Böske, László Andor, Bellák Miklós főlépése. Bérlet 36. sz., C. Sorozatszám: 276.)

Vasárnap délután fél 3 órákor: Arany-páva. (Operette-újdoncság nagyon olcsó mozi-helyarákkal. A nagyváradi operette-társulat vendégjátéka. Horváth Böske, Mayer Kató, László Andor, Bellák Miklós főlépése. Jegyk ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 277.)

Vasárnap 6 órákor: A csunya lány. (Operette-újdoncság 6-odszor. Kondor Ibolyával, Betegh Bébyvel, Solthy Györggyel, Ihasz Aladárral, Tompa Bélával. Sorozatszám: 278.)

Vasárnap este 9 órákor: Cigányszerellem. (A nagyváradi operette-társulat bucsufőlépése. Horváth Böske, László Andor, Bellák Miklós főlépése. Bérlet 37. szám. A. Sorozatszám: 279.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Pénteken 3, 5 és 7 órákor: A friskói táncosnó.

Szombaton 5 és 7 órákor (Kolozsváron utoljára): A friskói táncosnó.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: „A hivatal vendég”. Főszereplő: John Gilbert. Helyárak: 10, 15 és 20 lej.

COESO, FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek 5, 7, 9 órákor Malek hangosfilmje: Buta ember szerencséseje (Malek nászéjszakája). A világ legnagyobb komikusának legremekesebb vígjátéka. Az első jelenettől az utolsóig a legszenzációsabb alakítást produkálja. Előjáték: Hangos, színes revü és a legújabb UFA világhírű.

Szombat 3, 5, 7, 9 órákor Malek hangosfilmje: Buta ember szerencséseje (Malek nászéjszakája).

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Matiné keretében csakis gyermekeknek! Malek hangosfilmje: Buta ember szerencséseje. Olcsó helyarákkal.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor Malek hangosfilmje: Buta ember szerencséseje (Malek nászéjszakája).

SELECT-MOZGO:

Péntek: Broadway Melody, eddig nem látott pompás rendezésű, fényes és elegáns film, melyhez hasonló eddig Kolozsváron még nem volt. Főszerepben: Anita Page, Bessie Love és a világhírű Charles King. Műsoron kívül Titta Ruffo énekel az „Afrikai nő” operából.

Szombat: Broadway Melody, Amerika legpompásabb rendezésű éneklő, beszélő és zenélő filmje. Főszerepben: Anita Page, Bessie Love és a világhírű Charles King. Műsoron kívül Titta Ruffo énekel az „Afrikai nő” operából.

Vasárnap: Broadway Melody, eddig nem látott pompás rendezésű film, mely a „Singing-fool” után Amerika legnagyobb beszélő, éneklő és zenélő filmje. Főszerepben: Anita Page, Bessie Love és a világhírű Charles King. Műsoron kívül Titta Ruffo énekel az „Afrikai nő” operából.

URANIA-MOZGO:

Csütörtök: Singing-fool, általános köz-kívánatra, Al. Jolson világsiker aratott drámája.

Péntek: Singing-fool, Al. Jolson óriási sikerrel futott drámája. Ezenkívül énekel Gigli és játszik Abe Lyman világhírű jazz-bandja.

Szombat: Singing-fool, Al. Jolson mélyen megható beszélő, éneklő és zenélő filmje.

Vasárnap: Singing-fool, Al. Jolson mélyen megható beszélő és éneklő filmje, mely előtt énekel Gigli és játszik Abe Lyman világhírű jazz-zenekeara.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Péntek, április 11.

Bukarest. 16: Könnyű és román zene. 17: Felolvasás. 18: Rádió Szabadegyetem. 19: Román zene gramofonon. 20: Szimfonikus hangverseny. Mendelssohn: Szentivánéji álom. Haydn: Katona-szimfónia. Felolvasás, Chabrier: Spanyol rapszódia. Ponchielli: Gioconda — balett zene. 21:15: Beszélőújság.

Budapest. 9:15: Hangverseny. Glazounow: Hegedűverseny. Mendelssohn: Ária az „Eliás”-ból. Giordano: Caro mio ben. Beethoven: A sirban. Beethodiák dala. Régi magyar dalok: Zöld erdőben. Ellopták a szivemet. Szól a kakas már. Juhász nóta. Ha te úgy szeretnél. Várkonyi: Az örök sugár. D'Ambrosio: Canzonetta. Hubay: Fónóban. Pugnani: Preludium és Allegro. Lavotta: Száll a felhő. Valahol meszse. Borkához. Bányai László: Dalok. Régi magyar dalok. 9:30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12:05: A m. kir. I. honvédegyezred zenekarának hangversenye. Friesay: Járjatok be minden földet — magyar népdalinduló. Gróf Majláth: Farsangi álmok — keringő. Litolf: Robespierre — nyitány. Csajkovszky: Anyegin — ábránd. Jessel: Esküvőre harangoznak — jellemrajz. 12:25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 4: Ily János novellái: 1. Tanulmányfő. 2. Az ernyő. 4:45: Pontos időjelzés, idő-ven: Szerettek. Erkel: Bánk bán — ária. Podini: Farsangi lakodalom — Kálmán járásjelentés, hírek. 5: Gramofonhangverseny. (Művészlemezek). Wagner: A bolygó hollandi — nyitány. Donizetti: Esti dal. Massenet: Elégia. Verdi: Lammemoori Lucia — ária. Schumann: Othello — kórus. Fiorillo-Randegger: Capriccio. Verdi: Traviata — bordal. Dohnányi: Marche Humoresque. Cimino Tosti: Az utolsó dal. Adam: Variációk egy Mozart-téma felett. Saint-Saens: Haláltánc. 6: Császár Elemér dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Képek a magyar irodalom múltjából”. 6:35: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel. Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 7:25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7:30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése Faust Az I. felvonás után: Ugetóverseny-eredmények. Utána kb. 10:30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszálló-ból.

Bécs. 20: Vonósnégyesek. 21:15: Táncezenék.

Berlin. 20: Hangverseny. 23: Magyar Imre és cigányzenekarának közv. Budapestről.

Frankfurt. 0:30—1:30: Schubert oktetttje.

Hamburg. 20: Beethoven-est. C-dur szimfónia, Esz-dur zongorahangverseny V. szimfónia.

Lipsc. 19:35: Filharmonikus hangverseny. Mendelssohn: Olasz szimfónia. Schumann: Negyedik szimfónia. Utána tánczene.

München. 18:50: Kamarazene. Kalidova Olga szopránénekesnő közreműködésével. Hubay: Három szoprán dal. Liszt: XII. rapszódia. Kodály Zoltán Ö.: Elfojtódás.

Stuttgart. 20: Benda zeneszerző család hangversenye.

Varsó. Poznan. Kattovicz. 20:30: Könyvnyű zene.

Milano—Torinó. 20:30: Opera.

Róma. 21:02: Opera vagy hangverseny közvet.

Nápoly. 21:02: Opera.

Toulouse. 22: Operarészletek. Utána könnyű zene.

Osló. 21: Szavaltatok. 22:10: Népszerű dalok. 22:40: Gramofon tánczene.

Prága. 23: Kávészünet.

Belgrád. 20: Kamarazene. 21: Ariák és kettősök délszláv operákból. 22:15: Zenekari hangverseny.

Ljubljana. 20: Hangverseny.

Brit nemzeti műsor. 20:45: Katonazene. 22:40: Hangjáték. 23:30: Zongorahangverseny.

Breslau. 20:30: Dalok. 21: Filharmonikus hangverseny. Csajkovszky: 1812—nyitány. Borkiewicz: B-dur zongoraverseny. Reuter: Dageszisz-szvit.

Varsó. Kattovicz. Poznan. 17:45: Katonazene. 20:15: Szimfonikus hangverseny. Utána külföldi állomások.

Milano—Torinó. Hangverseny. 23: Könnyű zene.

Róma—Nápoly. 21:02: Kálmán Imre Marica grófnő c. operettje.

Prága. 20: Rádiózenekar. Haydn: C-dur szimfónia. Mozart: Hangverseny-szimfónia fuvósokra és zenekarra. 21: Vegyes gramofonzene. 22:30: Mai zeneszerzők hangversenye.

Pozsony. 17:20: Magyar opera. Modern operett-dalok, slágerek és kuplék.

Brinn. 20: Hangverseny.

Osló. 20: Bach: Passzója.

Toulouse. 20:30: Dalok. 21:25: Operett-részletek.

Szombat, április 12.

Bukarest. 16: Könnyű és román zene. 17: Felolvasás. 18: Rádióegyetem. 19: Román zene gramofonon. 20: Rigoletto előadása gramofonon. Felvonásközökben hírek.

Budapest. 9:15: A rádió házikvartettjének hangversenye. Schubert: Rosamunda — nyitány. Paderewsky: Nocturne. Delibes: Passepied. Falla: Spanyol tánc. Erkel: Bánk bán. Farkas Ödön: Ballada. Sándor Jenő dr.: De szép vagy — tangó. Hubay: Pusztai képek. Stefániai: Tangók. Schenk: Barbara — induló. 9:30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12:05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. Offenbach—Binder: A savoyardok — nyitány. Schreiner: Glucktól Wagnerig — egyveleg. Bellini: Norma — ábránd. Razigade: Idylle passionelle. 12:25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 4: A Katolikus Házasszonyok Országos Szövetségének előadása: Stumpf Károlyné alelnöknek: „A korszerű háztartás és a háziasszonynevelés”. 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Horváth Attila dr. előadása: „A röntgensugár az orvostudomány szolgálatában”. 5:30: Klasszikus operett-részletek és keringők. Planquette: A cornellei harangok — nyitány. Offenbach: Szép Heléna — egyveleg. Joh. Strauss: Ezer-egy éjszaka — keringő. Sidney Jones: A görög rabszolga — egyveleg. Suppé: Juanita — keringő. 6:30: Mit üzen a rádió. 7:30: Az első feleség. 9:20: Cigány zene. 10:15: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

Bécs. 19:30: Massenet: Werther című operája. Utána zenekari hangverseny. Schubert: Rosamunda — nyitány. Puccini: Bohémélet — ábránd. Herfurt: Trombitaverseny. Recktenwald: A dalok városában. Reiter: Lakodalmi dalok Heiberger: Mozgatható levelek. Silving: Dalosok utazása Bécsbe.

Berlin. 20: Részletek Weill és Brecht Mahagoni c. ultramodern zeneművéből. Breslau. 22:30: Gramofon tánczene. Hamburg. 24: Táncezené. Köln. 20: Vidám est.

München. 18:50: Kamarazene. Kalidova Olga szopránénekesnő közreműködésével. Hubay: Három szoprán dal. Liszt: XII. rapszódia. Kodály Zoltán Ö.: Elfojtódás.

Stuttgart. 20: Benda zeneszerző család hangversenye.

Varsó. Poznan. Kattovicz. 20:30: Könyvnyű zene.

Milano—Torinó. 20:30: Opera.

Róma. 21:02: Opera vagy hangverseny közvet.

Nápoly. 21:02: Opera.

Toulouse. 22: Operarészletek. Utána könnyű zene.

Osló. 21: Szavaltatok. 22:10: Népszerű dalok. 22:40: Gramofon tánczene.

Prága. 23: Kávészünet.

Breslau. 20:30: Dalok. 21: Filharmonikus hangverseny. Csajkovszky: 1812—nyitány. Borkiewicz: B-dur zongoraverseny. Reuter: Dageszisz-szvit.

Varsó. Kattovicz. Poznan. 17:45: Katonazene. 20:15: Szimfonikus hangverseny. Utána külföldi állomások.

Milano—Torinó. Hangverseny. 23: Könnyű zene.

Róma—Nápoly. 21:02: Kálmán Imre Marica grófnő c. operettje.

Prága. 20: Rádiózenekar. Haydn: C-dur szimfónia. Mozart: Hangverseny-szimfónia fuvósokra és zenekarra. 21: Vegyes gramofonzene. 22:30: Mai zeneszerzők hangversenye.

Pozsony. 17:20: Magyar opera. Modern operett-dalok, slágerek és kuplék.

Brinn. 20: Hangverseny.

Osló. 20: Bach: Passzója.

Toulouse. 20:30: Dalok. 21:25: Operett-részletek.

Bukarest. 16: Könnyű és román zene. 17: Felolvasás. 18: Rádióegyetem. 19: Román zene gramofonon. 20: Rigoletto előadása gramofonon. Felvonásközökben hírek.

Budapest. 9:15: A rádió házikvartettjének hangversenye. Schubert: Rosamunda — nyitány. Paderewsky: Nocturne. Delibes: Passepied. Falla: Spanyol tánc. Erkel: Bánk bán. Farkas Ödön: Ballada. Sándor Jenő dr.: De szép vagy — tangó. Hubay: Pusztai képek. Stefániai: Tangók. Schenk: Barbara — induló. 9:30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12:05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. Offenbach—Binder: A savoyardok — nyitány. Schreiner: Glucktól Wagnerig — egyveleg. Bellini: Norma — ábránd. Razigade: Idylle passionelle. 12:25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 4: A Katolikus Házasszonyok Országos Szövetségének előadása: Stumpf Károlyné alelnöknek: „A korszerű háztartás és a háziasszonynevelés”. 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Horváth Attila dr. előadása: „A röntgensugár az orvostudomány szolgálatában”. 5:30: Klasszikus operett-részletek és keringők. Planquette: A cornellei harangok — nyitány. Offenbach: Szép Heléna — egyveleg. Joh. Strauss: Ezer-egy éjszaka — keringő. Sidney Jones: A görög rabszolga — egyveleg. Suppé: Juanita — keringő. 6:30: Mit üzen a rádió. 7:30: Az első feleség. 9:20: Cigány zene. 10:15: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

Bécs. 19:30: Massenet: Werther című operája. Utána zenekari hangverseny. Schubert: Rosamunda — nyitány. Puccini: Bohémélet — ábránd. Herfurt: Trombitaverseny. Recktenwald: A dalok városában. Reiter: Lakodalmi dalok Heiberger: Mozgatható levelek. Silving: Dalosok utazása Bécsbe.

Berlin. 20: Részletek Weill és Brecht Mahagoni c. ultramodern zeneművéből. Breslau. 22:30: Gramofon tánczene. Hamburg. 24: Táncezené. Köln. 20: Vidám est.

München. 18:50: Kamarazene. Kalidova Olga szopránénekesnő közreműködésével. Hubay: Három szoprán dal. Liszt: XII. rapszódia. Kodály Zoltán Ö.: Elfojtódás.

Stuttgart. 20: Benda zeneszerző család hangversenye.

Varsó. Poznan. Kattovicz. 20:30: Könyvnyű zene.

Fél és harmad áron

olvashatja kedvenc íróit

Bettauer, Colette, Glyn, Gyp, stb. könyvei

rendkívül olcsó áron

	volt	ma
	lei	lei
Arcubasev, Szanin	66	40
Balassa, Krisztus	264	80
Baskirtsev Mária naplója 2 kötetben	330	99
Bettauer, Elszabadult erkölcsek	132	66
Bettauer, Kitzsított	149	66
„Vérző szerelmes	165	66
Björnson, Mary	66	33
Colette, Bűnös ártatlanság	149	66
„Cinci	132	66
„Cinci meghal	132	66
„Gyerekek	108	54
„Mitsou kisasszony	115	57
„Az örvényben	165	66
„Az örvény szélén	165	66
Eschstruth, Árvácska	63	31
„Boldogság csillaga	83	41
„Diadal	63	31
„Hazárd	83	41
„Lengyel vér	115	57
„Magamért szerese	83	41
„A medvevár lo	73	36
„vagja	73	36
„Örök ifjúság	63	31
„A tékozló fiu	83	41
„Udvari levegő	73	36
„Vadrózsa	99	49
„Zugori néne	73	36
Fuchs, Négy Heller-leány	231	80
Gáspárné, Dávid Margit, Mylord	165	66
Gáspárné, Dávid Margit, Örök lángok	165	66
Gauthier, Arria Marcella	66	33
„Az aranygyapjú	66	33
Glyn, Acél és kova	115	57
„Az ellentét	83	41
„Ez az ára	198	80
„Férfi és leány	165	80
„A karrier	198	80
„A második Ambrozine	149	66
„A nagy feladat	165	80
„A nagy pillanat	165	80
„Öt év múlva	132	66
„Római színház	83	41
„Tul az oceanon	165	80
„Vak szerelem	132	66
Goethe, Az új Meluzina	33	16
„Maximál és reflexiók	115	57
„köve	115	57
Gyp, Line imádója	119	59
„Az örök bakfis	132	66
„A szép Guerandné	132	66
„A züllött társaság	132	66
Hoffmann E. T. A. Martin mester	66	33
Hoffmann E.T.A. Serudery kisasszony	66	33
Keller, Jakab mester könyve	185	70
Kemény, Mussolini	264	100
Köszegi, Művelés műve-szete, köve	115	57
Maeterlinck, Az életnek két tős kertje	66	33
Orbók, A színeszno	149	66
„A meztelen asszony	165	80
„Nemere lányok	99	49
Schnitzler, Beata asszony meg a fia	108	48
Shakespeare, Breviarium	215	80
Sienkiewicz, Quo vadis?	66	33
„Jón, rosszon tul	215	80
Nietzsche, Zarathustra	231	80
Freud, Halálöztön és az életöztön	115	57

Detektív regények

Kaulbach: Az árnyék	40
Kohlrausch: Az elátkozott ház	40
„Aholt tavon	40
Leblanc: A zöldszemű hölgy	40
Meissner: Lomb-utca 4.	40
Weissl: A zöld autó	40
„Fekete gyöngysor	40

Az akció csak néhány hétig tart! Azonnal vegye meg az Önt érdeklő példányokat az UJ KELET könyvostályában

2

örökértékű könyv tárolás

Perez: Drei Dramen 60 lei (120 h.)

Bialik: Gedichte I—II